

Naša bolnišnica

Kazalo

- 2 Kazalo
- 3 Uvodnik
- 4 Otvoritev Oddelka za onkologijo
- 5 Otvoritev prenovljenega Urgentnega centra UKC Maribor
- 7 11. seja Sveta zavoda UKC Maribor
- 8 Prva mobilna enota za odvzem krvi na terenu v Sloveniji
- 10 XI. Mariborsko ortopedsko srečanje – rama v ortopediji
- 12 XII. Dermatološki dnevi v Mariboru
- 13 Kronične rane
- 14 Tečaj dobre klinične prakse v UKC Maribor
- 15 Močna zastopanost internistov UKC Maribor na 5. osteoloških dnevih
- 17 Terapevti roke ponovno v Mariboru
- 18 Obisk pediatrov Klinike za pediatrijo Reka
- 19 Strokovni sestanek delovne skupine za mikcijske motnje
- 20 Nov program na Oddelku za očne bolezni UKC Maribor – presejanje diabetične retinopatije
- 21 Koledar UKC Maribor 2016
- 25 UKC Maribor prvi v Sloveniji uvedel novo metodo laparoskopske odstranitve želodca in bezgavk
- 26 Strokovno srečanje članov Združenja direktorjev slovenskih bolnišnic v Idriji
- 27 Študenti so častili pol litra
- 28 Šport in dobrodelnost z roko v roki
- 29 Razstava v UKC Maribor ob Dnevu brezdomcev
- 29 Optimizem je največji izziv za naše stoletje
- 30 Novi ribiški car 2015–2016
- 32 Prednovoletno srečanje zaposlenih UKC Maribor
- 34 Bili smo v Ljutomeru, prestolnici Prlekije
- 35 Pomembni ljutomerski zdravniki
- 36 Pomnik magistru kirurgije Feliksu Ferku v Koreni
- 38 Zahvale
- 41 Šale
- 41 Pravopisni kotichek
- 41 Napovednik dogodkov
- 42 Iz kuhinje

Direktor:

prim. doc. dr. Gregor Pivec, dr. med.

Glavni in odgovorni urednik: Janez Lencl, univ. dipl. ing.

Uredniški odbor:

prof. dr. Darja Arko, dr. med., doc. dr. Vojko Flis, dr. med., Zdenka Kidrič, dipl. ekon., Tina Škerbinc Muzlovič (T. Š. M.), univ. dipl. medij.kom., Špela Pavlin (Š. P.), univ. dipl. kom., Ksenija Pirš, dipl. m. s.

Lektorici:

Urška Jodl Skalicky, mag. phil., Urška Antoni, prof. ang.

Fotografije:

UKC Maribor, Rebeka Gerlič (R. G.), univ. dipl. ekon.

Naklada:

3.000 izvodov

Grafično oblikovanje in tisk:

Evrografis d. o. o.

Naslov uredništva:

Univerzitetni klinični center Maribor, za uredništvo Naše bolnišnice, Ljubljanska ulica 5, 2000 Maribor
Uredništvo si pridržuje pravico, da po potrebi skrajša ali slogovno popravi članke.

Fotografija na naslovnici:

Otvoritev oddelka za onkologijo
(Foto: R. G.).

Naša bolnišnica je dostopna tudi na spletni strani www.ukc-mb.si.

Uvodnik

Z otvoritvijo novih sodobno opremljenih prostorov, namenjenih delovanju Urgentnega centra in Oddelka za onkologijo, smo ustvarili pogoje za nadaljnji razvoj strokovnega dela. Seveda so za strokovni razvoj potrebni tudi kadri, ki jih pa običajno primanjkuje. O kadrovski podhranjenosti v zdravstvu že leta poslušamo, in se vrtimo v nekem začaranem krogu, ker se odgovorni v državi ne morejo dogovoriti koliko kadra in na katerih segmentih ga primanjkuje. Do dogovora pa naj ne bi moglo priti, ker ni sprejetih enotnih kriterijev in normativov. Dolgoletno ne reševanje kadrovske problematike pa pripelje do razmer, kakršne imamo trenutno na Oddelku za anesteziologijo, intenzivno terapijo in terapijo bolečin. Glas vpijajočega v puščavi je, kot izgleda, obrodil sadove in kompleksnost reševanja kadrovske problematike, in je v sodelovanju vodstva UKC Maribor, Zdravniške zbornice in Ministrstva za zdravje prinesel rešitev v obliki pomoči iz drugih zdravstvenih ustanov. S tem smo rešili akutno situacijo, vendar je vprašanje ali smo tudi presekali gordijski vozal ter dorekli dolgoročno kadrovsko politiko in potrebne spremembe kompetenc, da do takšnih situacij v bodoče ne bi več prihajalo.

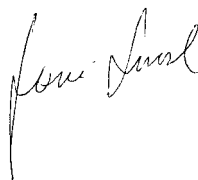
Vzpodbudno je to, da smo sposobni najti rešitev in se dogovoriti kako rešiti trenutne težave. Vsi primeri v zdravstvu kažejo na to kako pomembna je komunikacija med deležniki, in na tem segmentu se brez večjih finančnih sredstev da še veliko narediti. Kultura komuniciranja in organizacijska kultura sta pomembni, če ne celo ključni veščini za uspešno vodenje zdravstvene politike in zdravstvenih ustanov.

Pogled na iztekajoče se leto nam pokaže, da je poslovanje v finančnem smislu zelo uspešno, da je bila delavcem pravočasno izplačana razlika za odpravo nesorazmerji, izplačane vse opravljene nadure, sproščeno je redno napredovanje zaposlenih, zaposlujemo nove kadre zaradi širitve dejavnosti, nadaljujejo se gradbena dela za nove prostore in posodobitve obstoječih.

Tudi na strokovnih področjih sledimo sodobnim smernicam. Vse to je dobra popotnica za nove izzive v prihodnosti.

Želim vam radosti v prazničnih dneh in srečno ter uspešno novo leto.

Janez Lencl, univ. dipl. ing.
glavni in odgovorni urednik

Otvoritev Oddelka za onkologijo

Avtor: T. Š. M.

Foto: R. G.

Prvega decembra smo v UKC Maribor uradno odprli še en pomemben objekt – Oddelek za onkologijo.

Na uradni otvoritvi so prisostvovali in goste nagovorili Gregor Pivec, direktor UKC Maribor, Alenka Smerkolj, ministrica brez resorja, pristojna za razvoj, strateške projekte in kohezijo, in Sandra Tušar, državna sekretarka na Ministrstvu za zdravje. Vabilu se je odzvala tudi njegova ekscelenca Pierre – Yves Fux, veleposlanik Švice in Ulrich Stürzinger, direktor direktorata za sodelovanje z novimi državami članicami EU na Švicarski agenciji za razvoj in sodelovanje. Ob odprtju Oddelka za onkologijo so zbrani prisluhnili Medicinskemu komornemu orkestru.

Onkologijo so s slavnostnim prerezom traku odprli direktor UKC Maribor, ministrica brez resorja, pristojna za razvoj, strateške projekte in kohezijo ter državna sekretarka Ministrstva za zdravje. Nato so si zbrani pod vodstvom Saša Pulka lahko ogledali zgradbo

Slavnostni gostje na otvoritvi.

Bolniške sobe.

Oddelka za onkologijo, v kateri domujeta dva pododdelka, in sicer oddelek za internistično onkologijo in oddelek za radioterapijo. Nova stavba obsega 5400 kvadratnih metrov.

Načrti za Oddelek za onkologijo so se pričeli ustvarjati že leta 2005, leta 2011 pa je minister za zdravje predal sklep za začetek gradnje objekta, ki se je konec leta 2011 že pričel graditi. Država je projekt financirala s sredstvi v višini 28.050.000 evrov. S švicarskim finančnim mehanizmom je Švica zagotovila 3,5 milijona evrov. Švicarji so z donacijo v višini 6.155.124 evrov sofinancirali tudi nakup dveh obsevalnikov, ki sta od lanskega poletja že nameščena v kletnih prostorih nove stavbe.

»Prvi bolniki se bodo lahko pričeli zdraviti v začetku prihodnjega leta, celovita oskrba pa bo predvidoma vzpostavljena v letu in pol. Poleg kirurškega in internističnega zdravljenja bo po novem na vo-

ljo tudi obsevanje, kar pomeni, da večini bolnikov in bolnic za to ne bo več treba v Ljubljano. Sprva bodo na pomoč prihajali še kolegi iz ljubljanskega Onkološkega inštituta,« je o začetku delovanja novega oddelka povedal direktor UKC Maribor, Gregor Pivec.

V Ljubljani bodo še nekaj časa obravnavali zelo specifične primere. Predvsem zato, ker je v UKC Maribor potrebno izobraziti še dodatni strokovni kader. V zadnji fazi vzpostavljanja celovite oskrbe pa se bo priključila še enota za paliativno medicino.

Projekt predstavlja bistveno razliko za bolnike celotne severovzhodne regije. »Projekt, ki bo olajšal trpljenje in približal zdravljenje številnim bolnikom, predstavlja pomemben prispevek k decentralizaciji zdravstva v Sloveniji,« je ob otvoritvi povedal švicarski veleposlanik v Sloveniji Pierre-Yves Fux.

Obsevalnik.

Otvoritev prenovljenega Urgentnega centra UKC Maribor

Avtor: Š. P., Roman Košir

Foto: R. G.

V začetku leta 2014 smo začeli z aktivnostmi in gradbenimi deli, vezanimi na izgradnjo Urgentnega centra. Sedaj so prenovljeni prostori Urgentnega centra dobili končno podobo. Prostore je slovesno otvorila ministrica za zdravje skupaj z direktorjem UKC Maribor in predstojnikom Urgentnega centra.

Razrez traku ob otvoritvi. Od leve proti desni: direktor UKC Maribor, ministrica za zdravje in predstojnik Urgentnega centra.

Ob otvoritvi je ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc povedala: »Gotovo nas vse najbolj zanima, kaj bodo prostori, ki jih danes odpiramo, pacientu dolgoročno prinesli? Zagotovo boljše in hitrejšo dostopnost do ustrezne zdravstvene oskrbe na enem mestu, diagnostike, pa tudi hitrejši dostop do nujnega zdravljenja. Z vidika medicinske tehnologije je bil koncept Urgentnega centra Maribor usklajen z najmodernejšimi dognanji urgentne medicine po svetu. Zaradi vsega naštetega sem prepričana, da bo delovanje Urgentnega centra Maribor povečalo dostopnost

do zdravstvenih storitev za prebivalce Podravske regije. Iskreno tudi upam, da bo vsem zaposlenim zdravstvenim delavcem, ki v to hišo stopate iz dneva v dan, omogočilo boljše pogoje dela, večjo varnost na delovnem mestu in zadovoljstvo pri opravljanju rednega dela«.

Direktor UKC Maribor, prim. doc. dr. Gregor Pivec, je o novi pridobitvi povedal: »Danes je za vse nas zelo pomemben dan, saj se s postavljanjem urgentnih centrov konceptualno spreminja način dela z bolniki. Medtem ko je bil doslej bolnik tisti, ki je hodil od enega do drugega zdravnika, se tukaj vsa sodobna medicina zgrinja okoli bolnika. Vse se bo dogajalo na enem mestu. Nov način dela v prostorih nove urgence bo omogočil hitro diagnozo in čim hitrejšo ter čim bolj uspešno zdravljenje«.

V novem urgentnem centru bodo združene tri urgentne službe: PHE/SNMP zdravstvenega doma, INP in KNP v bolj funkcionalno službo. Prostorske zmožnosti nove urgence bodo na skoraj 2000 kvadratnih metrih skorajda trikrat večje od zmožnosti, ki smo jih imeli sedaj. Načrt enovitega urgentnega centra pomeni homogeno ekipo vseh treh služb v enovito celoto, to pa pomeni skupno triažo, hitrejšo razporeditev pacientov, hitrejšo obravnavo, zmanjšanje podvajanja, umik administrativnih ovir, logično razporejanje kadrov, skrb za skupno opremo itd.

O pomenu prenove urgence je spregovoril tudi predstojnik Urgentnega centra dr. Roman Košir: »Danes je dan, ko moramo biti veseli, hvaležni in imeti upanje na boljše prihodnost urgentne

Sodobno opremljen prostor za terapijo in opazovanje s centralnim monitorskim sistemom.

medicine v UKC Maribor ter tudi v državi. Čeprav našo družbo in s tem slovensko zdravstvo pestijo mnoge težave, smo na področju razvoja urgentne medicine uspeli stopiti skupaj sodelavci z ministrstva, vodstva bolnišnic in vsi zaposleni z namenom, da odpremo nova poglavja v razvoju urgentne medicine, katere pogoj so novi prostori in nova oprema. Zato je prav, da še enkrat javno in na glas čestitam vsem, ki so pomagali pri tem projektu, hkrati pa se v imenu zaposlenih, predvsem pa v imenu bolnikov, zahvalim za to, kar so naredili. Upanje v boljšo prihodnost je tisto, ki nas pelje naprej. Pred nami so še novi izzivi, nova organizacija, več kadrov, razvoj stroke, raziskovanje, informacijski sistemi in povezava vseh slovenskih urgentnih služb z enotnim dispečerskim sistemom, reševanje s helikopterjem, pediatrični urgentni center in še mnogo drugega. Prenovljen Urgentni center je samo en gradnik velike slike razvoja urgentne medicine na Slovenskem. Zdaj, ko je zgrajen, imamo priložnost, da sistem gradimo naprej. Izgradnji nove urgence sledi težko delo razvoja in vpeljuje pravega informacijskega sistema, ki bo pokril delovanje od terenskega dela PHE enot, prenosa podatkov s terena, informatizacijo celotnega procesa in podprocesov ter s tem vodenja nekaterih kazalnikov kakovosti. V prihodnje bo trud usmerjen v izgradnjo

Reanimacijski prostor za življenjsko ogrožujoča bolezenska stanja.

faze 2 in heliporta, do katerega vodi dvigalo naravnost izpred reanimacijskega prostora.

Projekt je nacionalnega pomena in pomeni bistven premik v oskrbi najnujnejših stanj, saj združuje reševalne enote in urgentne ambulate primarnega nivoja ter bolnišnične urgentne službe na enem mestu. To za sistem pomeni racionalizacijo uporabe

Nov vhod v Urgentni center.

Reanimacijski prostor s stropno RTG napravo za hudo poškodovane paciente.

človeških virov in opreme, za uporabnike nujnih storitev pa dostop do kakovostnejše in ustrežnejše urgentne oskrbe v krajšem času.

11. seja Sveta zavoda UKC Maribor

Avtor: Š. P.

Foto: R. G.

Po zaključeni slovesni otvoritvi Urgentnega centra so se člani Sveta zavoda sestali na zadnji seji Sveta zavoda letos. Poleg poročila o poslovanju in realizaciji programa dela finančnega načrta v obdobju januar – september 2015, rebalansa finančnega načrta za leto 2015 in nekaterih že ustaljenih točk dnevnega reda so se seznanili tudi z nastalo situacijo na mariborski anesteziji.

Direktor UKC Maribor je člane Sveta zavoda seznanil s poročilom o dogajanju na Oddelku za anesteziologijo, intenzivno terapijo in terapijo bolečin ter podal konkretne ukrepe, ki jih je sprejel za reševanje nastale situacije. Svet zavoda se je s predlaganimi ukrepi strinjal in ob tem naložil vodstvu UKC Maribor, da sproži potrebne aktivnosti za spremembo zakonodaje na področju specializacij. Gre za spremembe, da bi specializanti za določeno obdobje bili obvezani ostati v bolnišnici, kjer so se usposabljali.

Med sprejemanjem sklepov.

V dve in pol ure trajajoči seji so člani sprejemali tudi soglasja k potrebnim zaposlitvam ter izdajali soglasja zdravstvenim delavcem, zaposlenim v UKC Maribor, za opravljanje zdravstvenih storitev pri drugem javnem zdravstvenem zavodu. Ob tem so izdali tudi soglasja nekaterim zdravstvenim delavcem, zaposlenim v UKC Maribor, za delo na Inštitutu za športno medicino pod okriljem Medicinske fakultete Univerze v Maribor.

Predsednik Sveta zavoda.

Člani Sveta zavoda.

Direktor in strokovna direktorica UKC Maribor.

Prva mobilna enota za odvzem krvi na terenu v Sloveniji

Avtor: Š. P.

Foto: R. G.

Center za transfuzijsko medicino (CTM) je ob pomoči članov Konzorcija za zagotovitev sredstev za nabavo avtobusa za odvzem krvi na terenu in v sodelovanju Območnega združenja Rdečega križa Maribor pridobil avtobus za odvzem krvi krvodajalcem na terenu. Avtobus so konec oktobra predstavili javnosti in postavili na ogled.

Mobilna enota za odvzem krvi na terenu.

CTM Univerzitetnega kliničnega centra Maribor (UKC Maribor) s priključenima enotama za transfuzijsko dejavnost ETD Ptuj in Murska Sobota izvaja dejavnost preskrbe s krvjo za področje severovzhodne Slovenije. Dejavnost preskrbe s krvjo obsega zbiranje krvi, predelavo, testiranje ter oskrbo s krvjo in krvnimi pripravki. Prvi pogoj za zagotavljanje zadostne količine varne krvi je zadostno število zdravih krvodajalk in krvodajalcev. Že vrsto let je prisotna misel o nabavi avtobusa za odvzem krvi krvodajalcem na terenu. V nekaterih državah v tujini je odvzem krvi na takšen način že ustaljena praksa. Leta 2010 se je na pobudo Stanislava Žebele, krvodajalca iz Šentilja, ki je kri daroval več kot stokrat, in z Območnim združenjem Rdečega križa Maribor začela akcija zbiranja sredstev za nabavo mobilne enote. V ta namen je bil leta 2011 ustanovljen Konzorcij za zagotovitev finančnih sredstev za nabavo avtobusa za odvzem krvi na terenu. Poleg ustanovnih članic konzorcija – UKC Maribor in Območnega združenja Rdečega križa – so člani konzorcija še pravne osebe javnega in zasebnega prava ter fizične osebe.

Direktor prim. doc. dr. Gregor Pivec se je ob svečanem dogodku zahvalil vsem, ki so kakorkoli prispevali k uresničitvi projekta pridobitve mobilne enote za odvzem krvi na terenu in ob tem na kratko opisal, kako je potekala akcija zbiranja finančnih sredstev za nakup avtobusa: »Z ustanovitvijo Konzorcija za zagotovitev sredstev za nabavo avtobusa za odvzem krvi na terenu smo z dopisom pozvali vse občine severovzhodne Slovenije, da prispevajo sredstva v višini 0,50 EUR na prebivalca. Pozitivno so se odzvale skoraj vse občine, za kar smo vsem pristojnim hvaležni. Na koncu se je pridružila tudi Mestna občina Maribor.«

Predsednik Območnega združenja Rdečega križa Maribor Alojz Kovačič je dodal: »Rdeči križ Slovenije je nacionalni organizator krvodajalskih aktivnosti, kar na leto predstavlja približno 92.000 darovanj krvi. Za potrebe UKC Maribor na letni ravni organiziramo 82 do 92 krvodajalskih akcij. To je izredno velik projekt, zato je za nas v Rdečem križu darovanje krvi nekaj posebnega. Rad bi povedal, da je bila petletna pot priprav in

zbiranja denarja za projekt nabave avtobusa zelo strma in naporena. Ob tem želim vozniku avtobusa varno in srečno vožnjo, zaposlenim na transfuziji, ki bodo zbirali kri na terenu, pa veliko zadovoljstva in uspeha.«

Predstojnica CTM UKC Maribor Lidija Lokar je o pomenu avtobusa za oddelek povedala: »Misel o avtobusu za odvzem krvi na terenu je v nas tlela že vsaj 15 let. Takšen način pridobivanja krvi je v tujini že ustaljena praksa, zato smo si želeli nekaj podobnega in tiho upali, da bo to tudi enkrat realizirano. Rezultat vseh naporov in vztrajnosti je danes pred nami. Avtobus za odvzem krvi na terenu za nas pomeni pomembno pridobitev in spremembo pri vsakdanjem delu našega oddelka. Naš namen je približati se krvodajalcu, pri čemer bodo potrebne prilagoditve v organizaciji in postopku dela. Za naslednje leto že načrtujemo ustaljene krvodajalske akcije, v katere bomo vključili akcije s pomočjo avtobusa. Počasi in vztrajno bomo avtobus koristili in menimo, da je to vsekakor velika pridobitev za vse; tako krvodajalce kot osebe na Centru za transfuzijsko medicino.«

Novi avtobus za odvzem krvi bo namenjen odvzemu krvi izven CTM – na nekaterih stalnih terenih in številnih novih lokacijah. Oprema avtobusa je sodobna, kakovostna in v skladu z najvišjimi standardi ter zahtevami stroke, ker le na ta način lahko izpolnjujejo zakonsko obvezujoče zahteve kakovosti. Tudi na avtobusu bo postopek pred odvzgom potekal po smernicah (določitev hemoglobina, meritev krvnega tlaka, pogovor z zdravnikom). Na avtobusu so predvidena štiri odvzemna mesta. Po odvzemu krvi bo krvodajalec prejel suho malico (sendvič, sok, sadje ali kranjska klobasa za domov). V enem dnevu bo možno opraviti odvzeme krvi na več lokacijah. Tako bomo

Direktor Gregor Pivec in krvodajalec Stanislav Žebela ob razrezu traku.

lahko združili več terenov z nizkim številom krvodajalcev, kar danes pri racionalni organizaciji dela predstavlja veliko težavo. Na terenih z velikim številom krvodajalcev bo ob sedanjí organizaciji akcije avtobus vsekakor v pomoč, nikakor pa ne bo možna izvedba velikih akcij samo z avtobusom. Z avtobusom bodo lahko zbirali kri na prizorišču javnih kulturnih in športnih prireditev, pri večjih trgovskih centrih ali šolah in se na ta način približali krvodajalcu. Želimo si, da bi delo z mobilno enoto na terenu izvajali več dni v tednu in ne le dvakrat tedensko kot sedaj. V primeru izrednih razmer (poplav, potresov in drugih elementarnih nesreč) lahko enota deluje cel dan in vse dni v letu, če je le pot do mesta odvzema na terenu urejena. Istočasno bo avtobus odigral pomembno vlogo pri promociji krvodajalstva in zdravstveni ozaveščenosti prebivalstva.

Notranjost mobilne enote za odvzem krvi.

XI. mariborsko ortopedsko srečanje – rama v ortopediji

Avtorja: Rečnik Gregor, Zmago Krajnc

Foto: Drago Wernig - foto Taka

Ponovno smo bili veseli velikega števila poslušalcev.

V prostorih Medicinske fakultete Univerze v Mariboru je bilo 13. novembra 2015 organizirano že XI. mariborsko ortopedsko srečanje. Vabljeni predavanja na tokratnem srečanju, namenjenemu ramenski patologiji, so ponovno pritegnila veliko število slušateljev. Srečanje je bilo namenjeno predvsem izmenjavi znanj, mnenj in izkušenj med zdravstvenimi sodelavci, ki se pri vsakdanjem delu srečujemo z bolniki z ramensko problematiko.

Pristop k obravnavi bolnikov, ki imajo težave z ramenskim sklepom, postaja vedno bolj multidisciplinaren. V tem duhu se danes odvija tako diagnostična kot terapevtska obravnava, kar se je odražalo tudi v sestavi udeležencev; med 251 slušatelji je bilo največ fizioterapevtov, nekaj manj kot sto zdravnikov, več ducat medicinskih sester in peščica študentov. O aktualnosti teme ne nazadnje priča tudi izredna zavzetost udeležencev kliničnih delav-

nic, ki sta jih po koncu predavanj vodila ortopeda Tomaž Bajec in Matevž Kuhta. V uvodnem pozdravu je prim. Jože Ferk, organizacijski vodja Klinike za kirurgijo, pohvalil marljivost in vztrajnost Oddelka za ortopedijo, ki že več kot desetletje uspešno izobražuje in usposablja zdravstvene delavce z namenom dvigovanja kakovosti oskrbe ortopedskih bolnikov. Ob tem ni pozabil poudariti, da so ortopedi s svojim delom uspešni tudi na drugih področjih in se pridružil čestitkam ob pomembni pridobitvi za Medicinsko fakulteto v Mariboru in UKC Maribor, ki sta se v minulem mesecu predvsem po zaslugi vztrajnega, načrtovanega strokovnega dela Inštituta za športno medicino na MF Maribor (predstojnik doc. dr. Matjaž Vogrin) vpisali na zemljevid FIFE s 33. medicinskim centrom odličnosti v svetu, ki zagotavlja preventivne preglede, diagnostiko in zdravljenje športnih poškodb na najvišjem možnem nivoju. S tem smo se postavili ob bok institucijam, kot so FC Barcelona, Oslo Sports Trauma Research Centre, Aspetar Qatar Orthopaedic and Sports Medicine Hospital ter drugim. Z izvirnim in domiselnim nagovorom se je udeležencem za rekordno udeležbo zahvalil še predstojnik Oddelka za ortopedijo doc. dr. Matjaž Vogrin.

Fifa Medical Centre of Excellence.

Jože Ferk je v imenu UKC Maribor pozdravil udeležence in izpostavil delavnost in vztrajnost Oddelka za ortopedijo na več strokovnih področjih.

Bolečina v ramenskem sklepu je eden izmed najpogostejših ra-

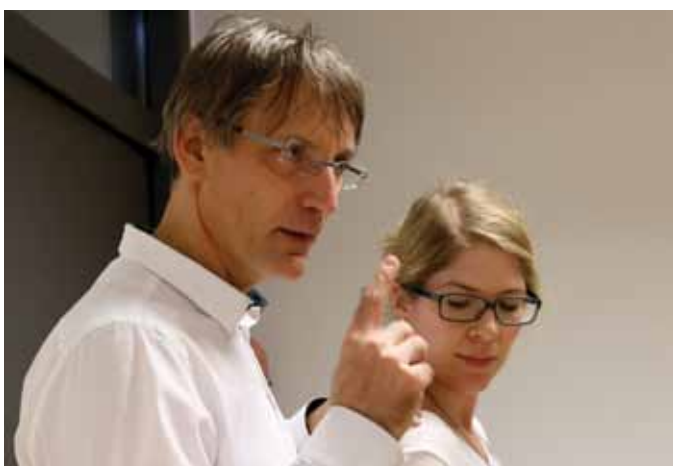

Predavatelji letošnjega srečanja.

zlogov za obisk bolnikov v ambulanti družinskega zdravnika. Dobro sodelovanje med zdravstvenimi delavci je ključno za hitro in uspešno obravnavo ramenske patologije, pri čemer je skozi prizmo specialista družinske medicine najpomembnejši prvi stik s pacientom na primarnem nivoju. V prvem sklopu predavanj je bila podrobno predstavljena funkcionalna anatomija ramenskega sklepa in s tem povezana diferencialna diagnostika bolečine v ramenu, ki je zaradi specifične anatomije in lege v telesu pogosto zelo zapletena.

Drugi sklop predavanj je bil zasnovan kot predstavitev nekaterih pogostejših patologij ramenskega sklepa. Podrobno so bili predstavljeni utesnitev ramenskega sklepa, poškodba rotatorne man-

šete, nestabilnost ramenskega sklepa, poškodba labruma in dolge glave bicepsa, poškodba in obraba akromioklavikularnega sklepa ter obraba ramenskega sklepa. Prikazani so bili ustrezni diagnostični postopki in najnovejše metode zdravljenja. Tako konservativni postopki kot operativni posegi potekajo v kliničnem okolju Oddelka za ortopedijo Univerzitetnega kliničnega centra Maribor. Pogoste poškodbe ramenskega sklepa, ki so jim izpostavljeni določeni športniki (plavanje, tenis, roket, baseball, atletika – metanje kopja in dvigovanje uteži), so bile glavna tema tretjega sklopa predavanj. Predstavljeni so bili možni diagnostični postopki, najnovejši standardi in najmodernejši pristopi pri konservativnem zdravljenju ter poudarjena potreba po operativnem zdravljenju določenih patologij ramenskega sklepa.

Tomaž Bajec med delavnico opozarja na pomen pravičnega kliničnega pregleda ramenskega sklepa.

V zadnjem sklopu predavanj so bila pred še vedno polno zasedom največjo predavalnico Medicinske fakultete v Mariboru predstavljena mogoče najbolj pogosta obolenja ramenskega sklepa (zmrznjena rama, kalcinirajoči tendinitis, vratna patologija z izžarevanjem v rama), ki predstavljajo tako za zdravnika družinske medicine kot tudi za ortopede poseben izziv v zdravljenju, ko se je potrebno odločati o pravih korakih pri izbiri najugodnejše terapije.

Cilj srečanja – obnoviti znanje, ga dopolniti, izmenjati izkušnje in pomagati našim bolnikom, da bodo zdravljeni pravilno, usmerjeno in čim bolj uspešno, je bil v celoti izpolnjen. Številna udeležba na srečanju organizatorjem tudi v prihodnje predstavlja dodaten motiv in zagon pri organizaciji tovrstnih in podobnih srečanj.

XII. dermatološki dnevi v Mariboru

Avtor: Pij Bogomir Marko

Foto: Bojan Mihalič

V organizaciji Oddelka za kožne in spolne bolezni UKC Maribor ter Združenja slovenskih dermatovenerologov so tudi letos potekali že tradicionalni XII. DERMATOLOŠKI DNEVI v Mariboru. Dvodnevno strokovno srečanje je bilo namenjeno dermatologom in drugim zainteresiranim zdravnikom. Potekalo je od 6. do 7. novembra 2015 v kongresnem centru Hotela Habakuk v Mariboru.

XII. Dermatološki dnevi v Mariboru.

Organizatorji smo vsebinsko srečanja razdelili na pet strokovno različnih področjih dermatovenerologije.

Prvi dan srečanja je bil namenjen novostim v zdravljenju pogostih kožnih bolezni. Najširši sklop predavanj je bil posvečen luskavici, s posebnim poudarkom na rezultatih dolgoročnega spremljanja učinkovitosti in varnosti zdravljenja z biološkimi zdravili. Rezultate lastnih in multicentričnih raziskav so predstavili številni priznani domači in tuji strokovnjaki, kot so prof. Kristian Reich iz

Kristian Reich in udeleženci strokovnega srečanja.

Zaradi dobre organizacije, strokovne kvalitete in odziva udeležencev ostajajo DERMATOLOŠKI DNEVI v Mariboru tudi po dvanajsti ponovitvi najbolj odmevno strokovno srečanje dermatovenerologov v Sloveniji.

Aleksej Kansky (1925-2015).

Nemčije, prof. Robert Gniadecki iz Danske in prof. Andrew Blauvelt iz ZDA.

Drugi dan srečanja smo mariborski dermatologi predstavili diagnostično in terapevtsko obravnavo primerov bolnikov z redkejšimi in zahtevnejšimi dermatološkimi boleznimi. Sklop omenjenih predavanj smo poimenovali Kanskyjev simpozij v spomin na letos umrlega nestorja slovenske dermatovenerologije in našega cenjenega učitelja prof. dr. Alekseja Kanskyja (1925-2015), ki je vse do leta 2009, dokler so mu moči še dopuščale, aktivno sodeloval na vseh mariborskih dermatoloških dnevih.

Sledil je pregled novih možnosti zdravljenja izbranih dermatoloških bolezni z biološkimi in tarčnimi zdravili, kjer je svoje znanje in izkušnje na tem področju kot vabljeni predavatelj predstavil prof. Gregor Jemec iz Danske.

Zaključek srečanja je bil namenjen novostim pri obravnavi bolnikov v dermatoloških ambulantah glede na stopnje nujnosti obravnav in predlogu novega vrednotenja ambulantnih storitev v dermatovenerologiji.

Izvirne predavanj smo organizatorji zbrali v Zborniku predavanj, ki ga je izdal Oddelek za kožne in spolne bolezni UKC Maribor.

Kronične rane

Avtor: Liljana Kralj

Foto: Bojan Mihalič

Zaposleni v zdravstveni negi Oddelka za kožne in spolne bolezni Univerzitetnega kliničnega centra Maribor smo 6. in 7. novembra 2015 organizirali 2. strokovno srečanje zdravstvene nege v dermatovenerologiji z mednarodno udeležbo v Mariboru z naslovom KRONIČNE RANE.

Na Oddelku za kožne in spolne bolezni UKC Maribor smo novembra v Mariboru uspešno organizirali 2. strokovno srečanje zdravstvene nege v dermatovenerologiji z mednarodno udeležbo z naslovom KRONIČNE RANE. Tudi v tem letu smo se pridružili Dermatološkim dnevom – strokovnemu srečanju zdravnikov in s tem zaokrožili in zaključili celoto, obenem pa s tem želeli poudariti medsebojno sodelovanje.

K sodelovanju smo povabili strokovnjake z različnih strokovnih področij, ki se ukvarjajo s kroničnimi ranami in drugimi strokovnimi temami. Na srečanju so tako sodelovale medicinske sestre, ki so strokovnjakinje na področju plastične kirurgije, infektivskih bolezni, dermatoloških bolezni, revmatoloških bolezni, enterostomalne terapije in patronažne službe. Določena področja so dopolnili zdravniki. Gostoljubje smo nudili tudi gostom iz sosednje Hrvaške in Avstrije.

Prvič smo predstavili Šolo luskavice in Šolo atopijskega dermatitisa, ki ju izvajamo za bolnike, njihove svojce in zdravstvene delavce. Šola atopijskega dermatitisa ni namenjena le staršem, temveč tudi otrokom, zato sta sodelovala še dva vabljeni gosta v starosti 3 in 7 let.

Cilj strokovnega srečanja je bil predstaviti kronične rane, s katerimi se ne srečujemo pogosto in jih imenujemo atipične kronične rane. Njihovo neprepoznavanje, napačna diagnoza in posledično napačno zdravljenje ima lahko težke posledice ter lahko povzroči tudi smrt.

Prijetno druženje udeležencev strokovnega srečanja med odmori.

Med glavne teme srečanja smo vključili tudi strokovne prispevke s sledečimi temami: delo z biološkimi zdravili, infektivske bolezni, ki se kažejo na koži in druge teme.

Prav tako smo priložnost namenili prijetnemu druženju in ustvarjanju medsebojnih vezi, kar je izjemno pomembno za naše nadaljnje delo.

Za konec bi se želeli zahvaliti vsem, ki so nam pomagali in nas podpirali pri organizaciji strokovnega srečanja, in sicer predstojniku oddelka mag. asist. Piju B. Marku, specialistu dermatovenerologu, Službi zdravstvene nege UKC Maribor in sponzorjem.

Aktivno sodelovanje otrok atopijskega dermatitisa ob poučni risanki.

Tečaj dobre klinične prakse v UKC Maribor

Avtorja: Dušan Mekiš, Martina Kos
Foto: T. Š. M.

Kot terciarna ustanova z visoko izobraženim kadrom in usposobljenimi ekipami se UKC Maribor vključuje tudi v proces izvajanja kliničnih raziskav. Klinične raziskave se izvajajo z namenom iskanja boljših načinov zdravljenja bolnikov s strokovnim vrednotenjem zdravil ali postopkov zdravljenja.

Organizator srečanja Dušan Mekiš in predavateljica Ingrid Klingmann.

V UKC Maribor je Oddelek za znanstveno raziskovalno delo 9. oktobra 2015 od 8.30 do 17.00 ure v veliki predavalnici prim. dr. Zmaga Slokana organiziral prvi Tečaj dobre klinične prakse (Interactive Training of Good Clinical Practice). Na tečaju je bila predstavljena evropska in nacionalna zakonodaja ter smernice na področju izvajanja kliničnih raziskav, predstavitev protokolov za izvajanje kliničnih raziskav, etična načela pri izvajanju kliničnih raziskav, primeri iz vsakdanje prakse in najpogostejše napake v procesu izvajanja kliničnih raziskav. Tečaj je potekal interaktivno s poudarkom na reševanju primerov. V zaključnem delu tečaja so tečajniki opravili test, s katerim so izkazovali pridobitev znanj, za kar so prejeli certifikat o opravljenem tečaju. Tečaj so izvajali: predstavnica Evropskega foruma za dobro klinično prakso, glavna predavateljica in vodja tečaja dr. Ingrid Klingmann, dr. med., predstavnica Javne agencije za zdravila in medicinske pripomočke dr. Andrijana Tivadar, mag. farm. in predstavnica Komisije Republike Slovenije za medicinsko etiko prof. dr. Marjeta Terčelj, dr. med. Tečaj je bil namenjen raziskovalcem zdravnikom, medicinskim sestram, farmacevtom, zdravstvenim sodelavcem in vsem ostalim delavcem, ki so v ustanovah vključeni v proces izvajanja klinične raziskave. Iz naše ustanove se je tečaja udeležilo zelo skromno

število delavcev, saj je tečaj opravilo le 7 zdravnikov in 1 zdravstveni sodelavec, kljub temu, da smo na tečaj povabili vse oddelke UKC, vključno z upravo tehničnimi službami. Od izvajalcev klinične raziskave se pričakuje, da so usposobljeni za izvedbo klinične raziskave ne samo s področja njihove strokovne plati ampak tudi s področja procesa izvajanja klinične

Polna predavalnica.

raziskave, saj s tem pripomoremo k večji varnosti bolnika kot tudi strokovnega kadra in h kvalitetnejšemu procesu dela. S prihajajočo novo zakonodajo bo namreč za vključitev v klinično raziskavo potrebno izkazovati usposobljenost delavcev za izvajanje klinične raziskave s pridobljenim certifikatom o opravljenem tečaju dobre klinične prakse. V tujini je certifikat o opravljenem tečaju pogosto že obvezen, v Sloveniji je zaenkrat le priporočen. V naslednjem letu si bomo prizadevali, da bomo tečaj ponovno organizirali.

Predavanje Andrijane Trivadar.

Močna zastopanost internistov UKC Maribor na 5. osteoloških dnevih

Avtor: Miro Čokolič

Foto: Miro Čokolič, R. G.

16. in 17. oktobra 2015 smo izvedli že 5. osteološke dneve, ki potekajo v Mariboru. Že drugič zaporedoma pa smo jih izvedli v avditoriju Podreccove palače – Medicinske fakultete v Mariboru. Interdisciplinarna delovna skupina, ki jo je pred dobrima dvema desetletjema ustanovila prof. dr. Andreja Kocijančič z namenom raziskovati osteoporozo, je z razvejanim

predavanja vabljenih predavateljev v štirih sklopih. V prvem, ki je bil posvečen osteoporozi, njeni detekciji in vplivu različnih bolezni in zdravljenju na njen potek, so sodelovali trije vabljeni predavatelji iz tujine, med domačimi pa iz obeh UKC. Drugi sklop je obravnaval internistični pogled na mišično-skeletno medicino z obravnavo kostno-žilnih povezav pri bolnikih s

Miro Čokolič in Dario Rahelić iz klinične bolnice Dubrava, Zagreb, Hrvaška.

delovanjem dosegla nekaj dobrih rezultatov. Poleg Slovenskega osteološkega društva sodelujejo predstavniki strokovnih združenj in sekcij Slovenskega zdravniškega društva s področja mišično-skeletne medicine (endokrinologi, internisti, kostni kirurgi, fiziatrji, nevrofiziologi, ginekologi, specialisti medicine dela, prometa in športa, družinski zdravniki) skupaj z bazičnimi raziskovalci kostnine, ki se trenutno na nano-nivoju ukvarjajo s študijem informacijskih molekul v kostnini in z genetskimi osnovami osteoporoze. Srečanje je združilo predklinike in klinike, bazične raziskovalce, ortopedске kirurge, travmatologe, endokrinologe, hematologe, nefrologe, revmatologe, biofizike, farmacevte, specialiste klinične biokemije, ginekologe, radiologe, celo tehnične strokovnjake s področja strojništva, fizike in matematike.

Udeležence dvodnevne strokovne srečanja je ob upravičeni odsotnosti vodilnih UKC Maribor in MF Maribor pozdravil predstavnik Zdravniškega društva Samo Granda. Po otvoritvenem kulturnem programu tria Ad hoc so nato potekala

Vsi zborniki Osteoloških dnevov.

Naši dolgoletni receptorki Biba Kodba in Simona Sternad.

sladkorno boleznijo tipa 2, s Charcotovo boleznijo sklepov in z nevroartropatijo, z inzulinsko rezistenco ob pomanjkanju vitamina D in pomenu farmakoekonomike pri vrednotenju terapije zdravljenja osteoporoze. Tretji sklop je bil posvečen osteosarkopeniji z vidika dispanzerskega ginekologa in kineziologa. Radiologi iz UKC Ljubljana so predstavili metodo krioablacije pri metastatski bolezni kostnine, ortopedi in revmatologi pa aktualna priporočila zdravljenja osteoartroze – osteoartritisa kolenskega sklepa. Nekaj avtorjev je obravnavalo vpliv nosečnosti na kostno tkivo in vpliv maternalnega vitamina D na zdravje novorojenčka, glede na aktualnost gerontologije pa tudi povezanost krhkosti starostnikov in osteoporoze. Z vidika procesne reorganizacije zdravljenja tovrstnih bolezni so z vi-

dika krhkosti in osteoporoze obravnavali tudi ortogeriatrično soupravljanje v priporočilih Evropskega združenja za travmatološko in urgentno kirurgijo pri zdravljenju zloma kolka.

Kot običajno so se ponovno izkazali kolegi Interne klinike, predvsem iz Oddelka za endokrinologijo in diabetologijo. Miro Čokolič je v uvodu predstavil osteoporozo v UKC Maribor po 20. letih in nato razložil, kaj sodi in kaj ne k izvidu meritve MKG z DXA. Andrej Zavratnik je obravnaval vpliv bariatricne kirurgije na kost. Mitja Krajnc je razložil kostno-žilno os pri bolnikih s sladkorno boleznijo tipa 2, Matej Završnik je povezal nosečnost z kostmi. Nefrologinja Eva Jakopin je z Bredo Pečovnik Balon pojasnila mineralne in kostne nepravilnosti v sklopu kronične ledvične bolezni. Z oddelka za revmatologijo je Vesna Kovačič Grobelšek s sodelavci (Artur Pahor, Iztok Holc) predstavila novosti v zdravljenju osteoartroze. Oddelek za hematologijo in hematološko onkologijo je zastopala Marjana Glaser in lepo povezala antikoagulanse s kostjo. Iz ginekologije so Andraž Dovnik, Faris Mujezinović ob sodelovanju Milene Treiber, Brede Pečovnik Balon in Iztoka Takača podali rezultate lastne raziskave Vpliv maternalnega vitamina D na zdravje novorojenčka. Glede na pestrost prispevkov z različnih predkliničnih in kliničnih področij se je publika v predavalnici mešala, nekoliko moti le nezainteresiranost specializantov, ki bi jim domača srečanja morala biti prioriteta. Tovrstna srečanja pripomorejo k novim poznanstvom med različnimi raziskovalci, omogočajo rojevanje novih idej za nove raziskovalne projekte in hitrejše prenašanje novosti iz tujine in domovine s temeljnega raziskovalnega področja v vsakdanjo klinično prakso. Organizacijski odbor se je obvezal, da bo čez dve leti pripravil 6. osteološke dneve in proslavil 10. obletnico tovrstnih interdisciplinarnih sestankov predklinikov in klinikov.

Poslušatelje je v imenu Zdravniškega društva Maribor pozdravil tajnik društva Samo Granda.

Terapevti roke ponovno v Mariboru

Avtor: Zvezdana Sužnik

Foto: Anja Zagoršek

19. novembra je v organizaciji Inštituta za fizikalno in rehabilitacijsko medicino in Slovenskega društva za rehabilitacijo roke potekalo strokovno srečanje z naslovom »Obolenja roke kot posledica delovnih obremenitev in preventiva«.

Slovensko društvo za rehabilitacijo roke je bilo ustanovljeno leta 2003. Združuje fizioterapevte in delovne terapevte, ki se ukvarjajo z rehabilitacijo roke. Društvo je polnopraven član evropskega in svetovnega združenja za terapijo roke. Osnovni cilj društva je izobraževanje in izmenjava znanj ter izkušenj vseh članov rehabilitacijskega tima. V ta namen društvo vsako leto organizira interdisciplinarno strokovno srečanje, ki je namenjeno vsem, ki sodelujejo v procesu rehabilitacije roke – zdravnikom, fizioterapevtom, delovnim terapevtom, inženirjem ortotike in protetike, zdravstvenim tehnikom, mavčarjem ... Ob srečanju izdajo zbornik predavanj, ki je dobrodošel tudi kot učno gradivo za študente zdravstvene in medicinske fakultete, saj zajame celosten pogled na obravnavano temo. Doslej so nastali sledeči zborniki: Obravnava brazgotin na roki, Obravnava poškodb zapestja, Ocenjevanje, dokumentiranje in funkcionalni testi roke, Zdravljenje bolnikov po poškodbi kit iztegovalk roke, Okvare perifernega živčevja roke, Revmatične in degenerativne spremembe na roki, Rehabilitacija po poškodbi in okvari upogibalk roke, Bolečina kot ovira pri rehabilitaciji roke, Novosti na področju kirurgije in rehabilitacije roke, Zapleti in rešitve pri kirurgiji in rehabilitaciji roke.

Tema letošnjega srečanja je bila Obolenja roke kot posledica delovnih obremenitev in preventiva. Že tretjič v zgodo-

vini društva se je več kot sto strokovnjakov, ki se ukvarjajo z rehabilitacijo roke, zbralo v naši ustanovi z namenom, da bi z različnih vidikov predstavili dejstva in novosti na izbrano temo. Predstavljena so bila pogosta obolenja rok zaradi preobremenitev, in sicer pregled anatomije, etiologija in kirurško zdravljenje. Govorili smo o trombozi arterije ulnaris kot delovni poškodbi in se seznanili s standardnimi in novjšimi diagnostičnimi metodami za sindrom zapestnega prehoda ter najpogostejšimi okvarami mehkih tkiv zaradi preobremenitve na delovnem mestu. S fizioterapevtskega vidika je bila predstavljena obravnava okvar mehkih tkiv, obravnava bolnika po operaciji artroze osnovnega sklepa palca, uporaba trakov (kinesiotape) pri rehabilitaciji roke in posledice poškodbe palca v odbojki. Seznanili smo se z medicinsko hipnozo s fizioterapevtsko obravnavo kot učinkovito metodo v rehabilitaciji in s stališča delovne terapije osvetlili ergonomsko ureditev pri delu z računalnikom. Na koncu je bila predstavljena še poklicna etiologija in vračanje na delo pri utesnitvenih sindromih roke ter psihološki dejavniki vračanja na delovno mesto po amputaciji zgornjega uda.

Zanimiv strokovni program je bil izvrstna priložnost za izmenjavo izkušenj. Bogat zbornik recenziranih člankov pa ponuja poglobljen in trajen pogled na celodnevno dogajanje.

Organizacijski in strokovni odbor XII. interdisciplinarnega strokovnega srečanja v organizaciji SDRR in IFRM.

Obisk pediatrov Klinike za pediatrijo Reka

Avtor: Nataša Marčun Varda

Foto: R.G.

Sodelovanje med Klinikom za pediatrijo Reka KBCRI (Klinički bolniški center Rijeka) in Klinikom za pediatrijo UKC Maribor ima dolgoletno tradicijo, ki je v zadnjih letih nekoliko zamrla. Tako se celo zadnje desetletje formalna, prej tradicionalna, srečanja niso izvajala, kljub temu pa so nekateri kolegi strokovno dobro sodelovali, zlasti na področju pediatrične pulmologije, gastroenterologije in nefrologije.

Obe ustanovi imata veliko skupnega, tako glede velikosti in patologije, ki jo obravnavata, kot glede statusa. Obe sta namreč drugi terciarni ustanovi v državi in se kot takšni borita za to, da tak status tudi obdrži. Obe se soočata tudi s podobnimi kadrovskimi in prostorskimi problemi - Klinika za pediatrijo Maribor z obljubljenim nadgradnjo in ureditvijo dodatnega urgentnega dela, Klinika za pediatrijo Reka s preselitvijo na novo lokacijo, kjer je obljubljena novogradnja. Ob obisku smo izvedeli, da se pri njih stvari premikajo, tako da so načrti za novo stavbo že končani, tudi denar naj bi bil zagotovljen. Seveda smo jim pri realizaciji zaželeli vso srečo! Trenutno je klinika stacionirana na idilični lokaciji Trsata, neposredno ob morju in v bližini Kantride. Sestavlja jo več stavb, ki so deloma prenovljene, a zahtevajo precej sredstev za samo vzdrževanje objektov. Kljub temu leta čakajo na obljubljen novogradnjo. Po drugi strani sta obe kliniki univerzitetni ustanovi z dolgotrajno znanstveno-raziskovalno in strokovno tradicijo, družijo nas tudi delo s študenti.

Srečanje je potekalo 18. 9. 2015 v prijetnem vzdušju. Po uvodnih besedah je sledil strokovni del srečanja. Prvo predavanje je imela prof. Jelena Roganović, priznana pediatrična hematoložkinja, ki s svojo ekipo že vrsto let zdravi otroke

s hematološkimi obolenji. Dejavnost je tudi v evropskih združenjih s svojega področja. Predavala je o sodobnem zdravljenju otrok z levkemijo in predstavila lastne rezultate s tega področja. Rezultati so zavidljivi, kljub temu da gre za majhen pediatrični onkološki center. Sledilo je predavanje otroškega pulmologa prof. dr. Srđana Banca o bronhoskopijah pri otrocih. Predstavil je tudi lastne izkušnje z izvedbo bronhoskopij pri otrocih in organizacijo 24-urne službe, ki jo imajo organizirano pediatri sami. Trenutno jo izvajata 2 pediatrična pulmologa. Prof. Banac je tudi predstojnik Katedre za pediatrijo Medicinskega fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Naslednji je predaval doc. dr. Vojko Berce, ki je predstavil lastne izkušnje ultrazvočne diagnostike pljuč pri obravnavi otrok s suspektno pljučno boleznijo. Metoda, ki je v zadnjih letih rutinsko zaživela na naši Kliniki, je pomembno zmanjšala tudi potrebo po rentgenski diagnostiki. Na koncu je izr. prof. dr. Nataša Marčun Varda predstavila trenutni diagnostični algoritem obravnave otrok s sumom na hemolitično-uremični sindrom kot tudi možnosti zdravljenja. Ob vseh predavanjih se je razvila živahna diskusija, izmenjali smo si medsebojne izkušnje, nakazali možnosti sodelovanja.

Po strokovnem delu je sledil ogled Klinike za pediatrijo, ki so si jo kolegi z zanimanjem ogledali, saj so iskali ideje za čim boljše ureditev obljubljene nove stavbe. Sledil je neformalni del, na katerem smo se dogovorili glede nadaljnjega sodelovanja in nadaljevanja rednih strokovnih in kolegialnih srečanj. Kolegi so bili navdušeni tudi nad našo Medicinsko fakulteto in starim mestnim jedrom. Vsi se že veselimo naslednjega srečanja spomladi naslednje leto na Reki!

Obisk pediatrov iz Reke.

Strokovni sestanek delovne skupine za mikcijske motnje

Avtor: Nataša Marčun Varda

Foto: T. Š. M.

Strokovni sestanek.

V slovenskem prostoru že nekaj let deluje Delovna skupina za mikcijske motnje, ki skrbi za strokovni napredek na področju mikcijskih težav pri otrocih in vključuje pediatre nefrologe s celotne Slovenije, ki se ukvarjajo in obravnavajo otroke s to patologijo. Mikcijske motnje pri otrocih so pogosta patologija; samo primarno nočno enurezo ima okoli 9 % sedemletnikov, diagnosticiramo pa tudi veliko drugih težav, zlasti prekomerno aktivnega sečnega mehurja in disfunkcionalne mikcije. Po podatkih iz literature naj bi okoli 20 % otrok v prvem razredu osnovne šole občasno imelo težave z uhajanjem urina. Glede na pogostnost je bila ustanovitev delovne skupine smiselna in potrebna, kar se je pokazalo v zadnjih letih, saj smo tudi na ta način izboljšali prepoznavo, diagnosticiranje in obravnavo teh otrok.

Strokovni sestanek je tokrat organizirala Klinika za pediatrijo UKC Maribor. V polnem številu smo se zbrali 25. novembra 2015. Letos so se nam prvič pridružile medicinske sestre, ki so usmerjene v obravnavo mikcijskih težav, povabili pa smo tudi širši krog ostalih pediatrov, željnih znanja s tega področja.

Po uvodnih besedah je prvo predstavitev podal Mladen Crnobrnja. Predstavil je obravnavo otrok s primarno nočno enurezo in možne načine izboljšanja zdravljenja. Sledilo je predavanje doc. dr. Anamarie Meglič s Pediatrične klinike Ljubljana, ki je predstavila novosti na področju funkcionalne urologije in po-

ročala s kongresa ESPU (European Society of Pediatric Urology) v Pragi, ki se ga je udeležila oktobra letos. Naslednjo predstavitev je imela ekipa Mladinskega klimatskega zdravilišča Rakitna, ki je predstavila Šolo mikcijskih motenj, ki jo šestkrat letno organizirajo v tej inštituciji in temelji na multidisciplinarnem pristopu. Šola je namenjena otrokom z dnevno inkontinenco. V sklopu predstavitve smo si ogledali tudi kratek film, posnet za namene boljše prezentnosti dela, ob komentarjih Katje Ugrin, ki kot eden od članov tima skrbi za obravnavo sprejetih otrok. Sledila je predstavitev Sonje Golob Jančič. Predstavila je urodinamske preiskave pri otrocih, ki jih že vrsto let pri otrocih opravljamo na naši kliniki. Zadnje predavanje je podala izr. prof. dr. Nataša Marčun Varda in predstavila zdravljenje mikcijskih motenj pri otrocih z metodo biofeedback, ki jo v zadnjih letih uspešno izvajamo v naši ustanovi. Sledila je praktična predstavitev metode Monike Pevec, medicinske sestre, usposobljene za delo z aparatom, ki zadnja leta predano dela z otroki. Vsakemu sklopu predavanj je sledila živahna diskusija, ob kateri smo pridobili dodatna znanja in informacije. Sledil je organizacijski del in neformalno druženje, ki je potekalo v prijetnem vzdušju. Naslednjič se dobimo marca 2016 v Slovenj Gradcu. Takrat se bomo ukvarjali s tematiko izvajanja uroterapije pri otrocih z vidika medicinskih sester in fizioterapevtov.

Nov program na Oddelku za očne bolezni UKC Maribor – presejanje diabetične retinopatije

Avtorja: Š. P.

Foto: R. G.

Oddelek za očne bolezni UKC Maribor je novembra začel z novim programom – presejanjem diabetične retinopatije. Na oddelku so začeli z izvajanjem sistematskega presejanja za diabetično retinopatijo pri bolnikih z novo odkrito sladkorno boleznijo oz. pri sladkornih bolnikih, ki še nimajo rednih oftalmoloških pregledov. Gre za prvo na državni ravni urejeno preventivo slabovidnosti in slepote zaradi sladkorne bolezni. Program, ki ga financira Ministrstvo za zdravje, bo med drugim potekal tudi v Izoli, Šempetru, Kranju, Murski Soboti, Celju, Novem mestu in Ljubljani.

Predstojnica Oddelka za očne bolezni prof. dr. Dušica Pahor je o pomenu programa povedala: »Nov program presejanja diabetične retinopatije predstavlja velik napredek tako za bolnika kot tudi na nivoju nacionalnega zdravstva. Ob tem si želimo, da se o novi možnosti preprečevanja posledic sladkorne bolezni na očeh seznanijo vsi sladkorni bolniki v naši regiji kot tudi širše. S tem programom si bomo prizadevali zmanjšati invalidnost, ki lahko prizadene sladkorne bolnike«.

Sladkorna bolezen predstavlja vse bolj pomemben in pereč zdravstveni problem tako v razvitih državah kakor tudi v državah v razvoju. Diabetična retinopatija oz. zapleti sladkorne bolezni na očesnem ozadju predstavljajo enega izmed najpogostejših zapletov sladkorne bolezni in tudi glavni vzrok hudega poslabšanja vida in slepote pri aktivni populaciji. Pri preprečevanju očesnih zapletov sladkorne bolezni imajo pomembno

vlogo redni presejalni pregledi. Pregledi očesnega ozadja so indicirani pri vsakem bolniku, pri katerem na novo odkrijejo sladkorno bolezen. Nato je potreben kontrolni pregled enkrat letno. Z omenjenim programom lahko zgodaj odkrijemo zaplete na očesnem ozadju ter preprečujemo poslabšanje vida in slepoto, pojasnjuje Jože Uršič.

Levin Vrhovec izvajanje pregleda opiše tako: »Ta program je namenjen izključno tistim bolnikom, ki imajo na novo odkrito sladkorno bolezen oz. bolnikom z že znano boleznijo, ki še nimajo rednih oftalmoloških pregledov. Bolnikom, ki bodo napoteni s strani diabetologa ali svojega osebnega zdravnika v našo ambulantno, bomo opravili fotografranje očesnega ozadja in na podlagi slik ocenili stopnjo diabetične retinopatije. Glede na stopnjo sprememb na očesnem ozadju bodo bolniki kasneje ustrezno razvrščeni za nadaljnje spremljanje oz. zdravljenje. Ambulanta poteka od ponedeljka do četrтка v popoldanskem času v 3. nadstropju Oddelka za očne bolezni UKC Maribor. Bolniki se lahko naročijo v našem centru za naročanje vsak dan v dopoldanskem času z veljavno napotnico, kjer bodo dobili datum in uro pregleda. Glede na izkušnje držav, ki že imajo te programe (Skandinavske države), tudi v Sloveniji pričakujemo bistveno boljšo oskrbo sladkornih bolnikov predvsem v smislu zmanjšanja invalidnosti oz. slepote. Problem te bolezni je, da pacienti ne opazijo zgodnjih sprememb oz. le-te niso simptomatske, zato je pomembno, da hodijo na redne preglede. Ko enkrat bolezen postane simptomatska, je običajno že prepozno«.

Za področje naše regije je predvidenih 10.000 preventivnih pregledov presejanja diabetične retinopatije na letni ravni, ki se bodo izvajali na Oddelku za očne bolezni UKC Maribor. Cilji sistematičnega presejanja sladkornih bolnikov za diabetično retinopatijo so povečanje dostopnosti in učinkovitosti sistema ter zmanjšanje števila bolnikov z napredovalo diabetično retinopatijo.

Ekipa strokovnjakov Oddelka za očne bolezni, ki program presejanja diabetične retinopatije izvaja (od leve proti desni: Dušica Pahor, Tomaž Gračner, Levin Vrhovec, Jože Uršič).

Koledar 2016

JANUAR			FEBRUAR			MAREC			APRIL			MAJ			JUNIJ		
P	1	<i>novo leto</i>	P	1	5	T	1		P	1		N	1	<i>praznik dela</i>	S	1	
S	2		T	2		S	2		S	2		P	2	<i>praznik dela</i> 18	Č	2	
N	3		S	3		Č	3		N	3		T	3		P	3	
P	4	1	Č	4		P	4		P	4	14	S	4		S	4	
T	5		P	5		S	5		T	5		Č	5		N	5	
S	6		S	6		N	6		S	6		P	6		P	6	23
Č	7		N	7		P	7	10	Č	7		S	7		T	7	
P	8		P	8	<i>Prešernov dan</i> 6	T	8		P	8		N	8		S	8	<i>dan Primoža Trubarja</i>
S	9		T	9		S	9		S	9		P	9	19	Č	9	
N	10		S	10		Č	10		N	10		T	10		P	10	
P	11	2	Č	11		P	11		P	11	15	S	11		S	11	
T	12		P	12		S	12		T	12		Č	12		N	12	
S	13		S	13		N	13		S	13		P	13		P	13	24
Č	14		N	14		P	14	11	Č	14		S	14		T	14	
P	15		P	15	7	T	15		P	15		N	15		S	15	
S	16		T	16		S	16		S	16		P	16	20	Č	16	
N	17		S	17		Č	17		N	17		T	17		P	17	
P	18	3	Č	18		P	18		P	18	16	S	18		S	18	
T	19		P	19		S	19		T	19		Č	19		N	19	
S	20		S	20		N	20		S	20		P	20		P	20	25
Č	21		N	21		P	21	12	Č	21		S	21		T	21	
P	22		P	22	8	T	22		P	22		N	22		S	22	
S	23		T	23		S	23		S	23		P	23	21	Č	23	
N	24		S	24		Č	24		N	24		T	24		P	24	
P	25	4	Č	25		P	25		P	25	17	S	25		S	25	<i>dan državnosti</i>
T	26		P	26		S	26		T	26		Č	26		N	26	
S	27		S	27		N	27	<i>velikonočna nedelja</i>	S	27	<i>dan upora proti okupatorju</i>	P	27		P	27	26
Č	28		N	28		P	28	<i>velikonočni ponedeljek</i> 13	Č	28		S	28		T	28	
P	29		P	29	9	T	29		P	29		N	29		S	29	
S	30					S	30		S	30		P	30	22	Č	30	
N	31					Č	31					T	31				

2016

JULIJ			AVGUST			SEPTEMBER			OKTOBER			NOVEMBER			DECEMBER		
P	1		P	1	31	Č	1		S	1		T	1	dan spomina na mrtve	Č	1	
S	2		T	2		P	2		N	2		S	2		P	2	
N	3		S	3		S	3		P	3	40	Č	3		S	3	
P	4	27	Č	4		N	4		T	4		P	4		N	4	
T	5		P	5		P	5	36	S	5		S	5		P	5	49
S	6		S	6		T	6		Č	6		N	6		T	6	
Č	7		N	7		S	7		P	7		P	7	45	S	7	
P	8		P	8	32	Č	8		S	8		T	8		Č	8	
S	9		T	9		P	9		N	9		S	9		P	9	
N	10		S	10		S	10		P	10	41	Č	10		S	10	
P	11	28	Č	11		N	11		T	11		P	11		N	11	
T	12		P	12		P	12	37	S	12		S	12		P	12	50
S	13		S	13		T	13		Č	13		N	13		T	13	
Č	14		N	14		S	14		P	14		P	14	46	S	14	
P	15		P	15	Marijino vnebovzetje 33	Č	15	dan vrnitve Primorske k matični domovini	S	15		T	15		Č	15	
S	16		T	16		P	16		N	16		S	16		P	16	
N	17		S	17	združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom	S	17		P	17	42	Č	17		S	17	
P	18	29	Č	18		N	18		T	18		P	18		N	18	
T	19		P	19		P	19	38	S	19		S	19		P	19	51
S	20		S	20		T	20		Č	20		N	20		T	20	
Č	21		N	21		S	21		P	21		P	21	47	S	21	
P	22		P	22	34	Č	22		S	22		T	22		Č	22	
S	23		T	23		P	23		N	23		S	23	dan Rudolfa Maistra	P	23	
N	24		S	24		S	24		P	24	43	Č	24		S	24	
P	25	30	Č	25		N	25		T	25	dan suverenosti	P	25		N	25	božič
T	26		P	26		P	26	39	S	26		S	26		P	26	dan samostojnosti in enotnosti 52
S	27		S	27		T	27		Č	27		N	27		T	27	
Č	28		N	28		S	28		P	28		P	28	48	S	28	
P	29		P	29	35	Č	29		S	29		T	29		Č	29	
S	30		T	30		P	30		N	30		S	30		P	30	
N	31		S	31					P	31	dan reformacije 44				S	31	

Nočna izmena
Stopam po dolgem hodniku.
Tihi koraki.
Na vsaki strani je aleja bolniških sob.

Tiho odpiram.
Pozdravljam vzglavja zaznamovanih ljudi.
Pri vsakem me čaka drugačen svet.

Jaz ostajam človek za človeka
in za noč podarjam prvinske poklone.

Tukaj objamem dlan.
Med svoje prste skrijem od suše življenja
uvele, hrapave, s pegami starosti
zaznamovane druge prste,
drugje se ustavim na vročičnem čelu
delirantnega tujca, ki tava po svojih poteh.

V bolniške postelje lega mladost,
ožigosana z usodnimi diagnozami,
ki na silo trgajo sanje svetovom življenja.
Skozi svoje roke darujem vero v jutrišnji dan
in v nočnih morah bolečin
moledujem za lažje premostitve.
Tipam pulz mladi mamici,
ki pošilja zadnjo popotnico zmedenih besed
v življenjski svet svojemu otroku.
Morfij ji lajša poslednje ure.
To noč bo končala svojo pot.
Podrti so upi medicine in telesnih moči.
Kot »sestra«, ženska in mati
s solzami na obrazu božam ugašajoče oči,
ter v mislih pošiljam srečo v druga potovanja.

Čutim jo;
vidim jo;
ob postelji stoji, da matira...
Zaznamovala je dih.
Gleda me skozi mlade oči.
Prihaja kot odrešitev;
»sodelavka« Smrt ...

Skozi aleji zaprtih vrat se slišijo izdihi
neartikuliranih glasov.

Razgalim mednožje padlega Apolona,
okrašenega z lastnimi iztrebki.

Očistim njegovo minulo veličino
in grem naprej.

Po sobah vlada tema.

Tema bolečine,
tema strahu,
tema solz,
tema izgubljenih svetov,
tema smrti.

Dobro se znajdem v tej temi.
Stojim sredi hodnika
in s svojimi ušesi gledam skozi vrata
obeh alej.
Zaznavam vibracije,
dobivam sporočila;
zatajeni, pozabljeni prvinski nagon.
Poslušam, sprejemam ...

Na hodnik stopi golo sključeno telo starke.
Njeni lasje so kot razprta krila pretepeene vrane.
Približuje se mi z nasmehom sreče;
v meni vidi mamo.
Roka objame stara ramena.
Oblečem jo kot otroka in jo vrnem spanju.

Nova vrata.
Novo vzglavje.
Gola glava odpadlih las zre v računalniški ekran.
Piše seminarsko ...
Ne ve, kar vem jaz ...
Kemoterapije so mu pobile napačne celice.
Piši ...
Pogled ... nasmeh ... dobro je ...
čep rav nič ni dobro.

Za alejami vrat izpuhti oholost.
Bolečina in trpljenje počasi izniči razlike.
Ljudi povežeta v celoto.

Po hodniku bi prelila simfonijo
Mozart ove Male nočne muzike.
Pod vrati bi se vtihotapila v vse sobe,
zajela bi vsa ušesa,
prikradla bi se v natrgane sanje,
izgubljene svetove,
lajšala bi bolečine,
jemala more,
zaznamovane bi zazibala v mirno spanje.

Zamotila bi Smrt.
Ta bi zaplesala valček ...

UKC Maribor prvi v Sloveniji uvedel novo metodo laparoskopske odstranitve želodca in bezgavk

Avtorja: Š. P.

Foto: R. G.

Na Oddelku za abdominalno in splošno kirurgijo Univerzitetnega kliničnega centra Maribor (UKC Maribor) so 8. maja 2015 prvi v Sloveniji izvedli laparoskopsko odstranitev želodca in bezgavk na bolniku, ki je zbolel za rakom na želodcu. Od takrat so opravili že pet operacij z novo, manj invazivno in zelo uspešno laparoskopsko metodo. Z razvojem laparoskopske kirurgije raka želodca smo tudi v UKC Maribor kot prvi v Sloveniji vstopili v novo obdobje prirojene ter bolniku prijaznejše kirurgije.

Žlezni rak želodca je šesta najpogostejša oblika raka pri moškem in sedma pri ženskah, vendar je zaradi agresivnosti obolenja drugi najpogostejši vzrok smrti onkoloških bolnikov v Sloveniji. Glavni vzrok za takšen potek obolenja je izjemno hitro širjenje rakastih celic – ne le skozi steno želodca, temveč tudi po limfnih poteh v bezgavke in v krvni obtok. Do sedaj je veljalo mnenje, da le obsežna kirurgija lahko omogoči ozdravitev bolnika. Z vse večjim poznavanjem biološke narave obolenja so se pogledi na terapijo bistveno spremenili. Laparoskopska kirurgija je osrednje orodje pri manj agresivnem zdravljenju bolnikov z zgodnjim rakom želodca, s katero smo prvi v Sloveniji začeli tudi v UKC Maribor.

O pomenu nove metode laparoskopske odstranitve želodca in bezgavk pri rakavih bolnikih je dr. Tomaž Jagrič povedal: »Spoznanje, da je mogoče doseči enake dolgoročne rezultate z manj obsežnim posegom pri določenih stadijih, je pripomoglo, da so v zadnjih letih v nekaterih izkušenih svetovnih centrih po svetu začeli bolnike operirati laparoskopsko. V Sloveniji smo s tovrstno kirurgijo začeli tudi na mariborskem Oddelku za abdominalno in splošno kirurgijo. Naše dosedanje izkušnje s tovrstno kirurgijo so bile izredno dobre. Bolniki so po operaciji izjemno hitro okrevali, potrebovali so manj protibolečinskih zdravil, po operaciji so začeli hitreje uživati hrano in bili hitreje odpuščeni domov.« Laparoskopska kirurgija predstavlja osrednje orodje pri manj agresivnem zdravljenju bolnikov z zgodnjim rakom želodca. Prednost te operacije za bolnika so očitne: krajša ležalna doba, hitrejše okrevanje, manjše funkcionalne motnje prebave po operaciji, manjša stopnja trebušnih zaraslin in boljši estetski videz, ki bolnikom daje pozitivno samopodobo. Kar pa je najpomembnejše, tudi histološke preiskave kirurških vzorcev so potrdile, da je obseg odstranitve organa zadosten – brez ostanka rakavega obolenja in da je bolnik s takšno operacijo pozdravljen.

V Sloveniji smo tovrstno kirurgijo začeli prakticirati tudi v UKC

Maribor. S postopnim urjenjem veščin laparoskopske kirurgije smo prehajali k čedalje zahtevnejšim posegom, kasneje k manjšim odstranitvam stene želodca pri manj agresivnih rakavih obolenjih želodca in končno k laparoskopski odstranitvi dela želodca ter obolelih bezgavk.

»Vesel sem, da lahko danes predstavimo novo metodo laparoskopske odstranitve želodca in bezgavk, ki jo v UKC Maribor opravljamo prvi in edini v Sloveniji. Z razvojem laparoskopske kirurgije raka želodca smo tudi v UKC Maribor ter s tem kot prvi v Sloveniji vstopili v novo obdobje prirojene ter bolniku prijaznejše kirurgije«, je še dodal prim. prof. dr. Stojan Potrč, predstojnik Oddelka za abdominalno in splošno kirurgijo UKC Maribor.

Ekipa Oddelka za abdominalno in splošno kirurgijo med operacijo laparoskopske delne odstranitve želodca in bezgavk pri rakavem bolniku.

Strokovno srečanje članov Združenja direktorjev slovenskih bolnišnic v Idriji

Avtor: Janez Lencel

Foto: Janez Lencel

Udeleženci strokovnega srečanja.

20. novembra 2015 je v Idriji potekalo srečanje članov Združenja direktorjev slovenskih bolnišnic. Predsednik združenja Anton Zorko je uvodoma predstavil potek strokovnega srečanja s predavatelji. Poročal je tudi o aktivnostih in dopisih, ki jih je združenje naslovilo na Ministrstvo za zdravje. V nadaljevanju je direktor Psihiatrične bolnišnice Idrija Bogdan Tušar predstavil organiziranost in dejavnost bolnišnice. Bivša direktorica tega zavoda Viktorija Gorjup je predstavila svoje dolgoletne vodstvene izkušnje in sedanjem direktorjem priporočala, da si izborijo več avtonomije pri vodenju.

Na temo Prezentizem med zdravstvenimi delavci je predavala Alenka Škerjanc, ki je predstavila rezultate večletne raziskave v UKC Ljubljana in primerjavo s podobnimi raziskavami v svetu. Predstavljena problematika je izzvala tako pldno diskusijo med udeleženci, da je zmanjkalo časa za vse

komentarje in vprašanja.

Sledil je voden ogled obnovljenih prostorov bolnišnice. V Mestnem muzeju Idrija smo spoznali razvoj kraja skozi stoletja, ki je temeljil na rudniku živega srebra. Ob zaprtju rudnika se je končala tradicionalna rudarska dejavnost in širše območje je bilo pred novim izzivom, kako zagotoviti nadaljnji razvoj kraja. Vizija razvoja širše regije temelji na turizmu s tradicionalnim izdelovanjem idrijske čipke ter novimi uspešnimi podjetji, kot je FMR Financiranje in upravljanje naložb d. d. Članica uprave FRM Nataša Luša je predstavila razvoj družbe, ki deluje v okviru skupine Kolektor Group. Člani združenja so z zanimanjem poslušali izkušnje iz gospodarstva pri razvoju in vodenju poslovnih subjektov.

Predsednik združenja direktorjev bolnišnic Anton Zorko med uvodnim govorom.

Direktor psihiatrične bolnišnice Idrija Bogdan Tušar.

Študenti so častili pol litra

Avtor: Žana Leitinger

Foto: Rok Breznik

Pol litra krvi namreč. V okviru Študentskega krvodajalskega tedna so v Mariboru kri darovali v ponedeljek in torek.

Študenti so CUFali za zdravje in darovali kri ter s tem dokazali, da poleg misli na faks in na čage, mislijo tudi na tiste, ki potrebujejo pomoč. Akcija Častim ½ litra je vseslovenska študentska akcija, katere gonilo je odgovoren čut za pomoč sočloveku.

V ponedeljek se je na Štuku že dopoldan trlo študentov – tokrat iz povsem drugega razloga kot običajno. Na Štuku je namreč potekala krvodajalska akcija v okviru Študentskega krvodajalskega tedna.

Tudi letos je Študentska organizacija Univerze v Mariboru (ŠOUM) pod okriljem Študentske organizacije Slovenije (ŠOS), skupaj s Študentsko organizacijo Univerze v Ljubljani (ŠOU v Ljubljani), Študentsko organizacijo Univerze na Primorskem (ŠOUP) in z lokalnimi študentskimi klubi (ŠKIS) že tradicionalno organizirala Študentski krvodajalski teden. Krvodajalske akcije so v ponedeljek in torek potekale po vseh univerzitetnih mestih.

Ker sem tudi sama imela namen darovati kri, sem se pogumno povzpela po stopnicah v prostore ŠOUM-a, kjer je bila sprejemna miza krvodajalske akcije. Sproščeno sem poklepetala z medicinsko sestro, ki si je zabeležila nekaj osebnih podatkov in me napotila na enostaven zdravniški pregled, ki zajema merjenje krvnega tlaka, preverjanje krvne skupine vsakega darovalca in testiranje za nekaj bolezni. Vse skupaj sem mirno prestala, kljub temu da me je sestra zbadla v prst, ker je potrebovala mojo kri za pregled. Sledil je še hiter obisk pri zdravnici in ker sem ustrezala vsem

Tokratne akcije se je udeležilo 195 študentov.

Darovanje krvi je svojevrstna izkušnja, ki zahteva kanček poguma.

zahtevam, ki jih mora darovalec izpolnjevati, da lahko daruje kri, sem se napotila v ŠTUK-ovo dvorano.

Takrat pa me je začelo malo zvijati po trebuhu, a sem kljub temu pogumno in odločena, da pomagam, vstopila v dvorano. Ta je bila nenavadno svetla in zračna. Takšne nisem navajena. Sedla sem in počakala, da pridem na vrsto. Sprostil se je en stol in vsa nervozna sem se napotila do njega. Strah in živci so se kar kmalu umirili, saj nisem imela niti časa razmišljati o tem, kako imam v roko zabodeno iglo, ki se mi je takrat zdela skoraj tako debela kot kakšna slamica, ko sem s sestro, ki mi je jemala kri, klepetala o vseh mogočih temah. Poleg ženskih čenč sem izvedela tudi, da v resnici ne darujemo natančno pol litra krvi, ampak ženske darujemo 410, moški pa 450 mililitrov.

Krvodajalska akcija je naslednji dan potekala v UKC Maribor. V ponedeljek se je odzvalo in plemenito pomagalo z darovanjem krvi 195 študentov, 99 v ponedeljek in 96 v torek.

V Mariboru je akcijo organiziral ŠOUM, v sodelovanju z Območnim združenjem Rdečega križa Maribor in UKC Maribor.

Akcija bo ponovno potekala aprila 2016 in tudi takrat ste vabljeni vsi študenti, ki lahko darujete kri, da se je udeležite, darujete in s tem pomagate. Konec koncev nikoli ne veste, kdaj boste vi tisti, ki boste morda potrebovali pomoč.

Šport in dobrodelnost z roko v roki

Avtor: Sabina Finžgar

Foto: Sabina Finžgar

V današnjem tempu življenja še lažje najdemo tisoč in en izgovor, ko je potrebno narediti nekaj zase in za svoje telo. Telesna vadba ne vpliva pozitivno samo na naše fiziološke procese, ampak ima pozitiven vpliv tudi na socialnem in psihološkem področju. Ob telesni vadbi se lahko družimo s prijatelji, znanci, sodelavci, utrjujemo medsebojne vezi, se spoznavamo in spodbujamo ter motiviramo.

Če pozitivnim učinkom telesne aktivnosti dodamo še kanček dobrodelne note, dobimo popolno mešanico za telo in duha. Občutki, ko združiš ti dve dejstvi, so neprecenljivi.

Na eni strani je občutek, ko po koncu vadbe obležiš na tleh in misliš, da nimaš niti toliko energije, da bi vstal in šel domov, a kljub temu občutiš veselje in ponos, da si zdržal do konca, dal vse od sebe in sam sebi dokazal, da to zmoreš.

Na drugi strani je občutek, da si ob vsem tem naredil nekaj pozitivnega še za nekoga drugega, mu pomagal, pa četudi je to samo kapljica v morje. Potrudil si se, pokazal interes oz. željo. Bil si zraven, v družbi s podobno mislečimi. Tovrstni občutki te pripeljejo do spoznanja, da si se v tistem trenutku odločil pravilno in se namesto sedeč doma pred TV z vrečko čipsa v roki odpravil v telovadnico in v odlični družbi preživel prijetno in aktivno uro. In ja, tudi te stvari so možne na našem planetu zemlja, celo na

Udeleženci vodene vadbe PYAMIX

Skupaj za Jakobove sanje.

evropski celini. Tam nekje leži majhna državnica, ki se imenuje Slovenija. V Sloveniji je mesto, ki diha za nogomet – Maribor in v mestu je UKC Maribor.

V UKC Maribor je Oddelek za psihiatrijo, znotraj katerega obstaja manjša Enota za forenzično psihiatrijo, ki jo sestavlja tim, ki vedno pozitivno sprejme vsako pobudo, idejo o dobrodelnosti, še posebej, če je povezana s telesno aktivnostjo.

Tako smo 25. septembra 2015 prispevali majhen delež k uresničitvi sanj 5-letnega Jakoba, ki se je rodil brez kolka, zato starši zbirajo denar za operacijo v tujini. Udeležili smo se vodene vadbe PYAMIX in ponovno dokazali iz kakšnega testa smo. Tokrat smo zbirali hrano, odeje in ostale pripomočke za kosmatince brez toplega doma in ljubečih lastnikov, zbrana sredstva pa predali mariborskemu zavetišču za živali.

Ker nas je ta pozitiven občutek nekako zasvojil, smo nadaljevali. V petek, 13. novembra, smo se zbrali v športnem centru PYA v Novi Vasi, kjer smo „odgarali“ eno uro vodene vadbe PYAMIX in ponovno dokazali iz kakšnega testa smo. Tokrat smo zbirali hrano, odeje in ostale pripomočke za kosmatince brez toplega doma in ljubečih lastnikov, zbrana sredstva pa predali mariborskemu zavetišču za živali.

In ker se zavedamo, da s takimi dejanji osrečujemo druge in posledično tudi sebe, te zgodbe zagotovo še ni konec.

Razstava v UKC Maribor ob Dnevu brezdomcev

Avtor: Ninna Kozorog

Foto: Sašo Mađarić

Oktobra je v okviru Dneva brezdomcev v avli kirurške stolpnice potekala razstava pod okriljem društva Humanitarček z naslovom Stopimo v tuje čevlje. Hiša ART je za razstavo pripravila impresivne kolaže z izseki življenja na ulici, medtem ko so druge dele razstavnega prostora napolnili tisti, ki so takšnemu življenju dejansko izpostavljeni, in sicer brezdomci Zavetišča za brezdomce Nadškofijske Karitas, ki so pod mentorstvom Nine Vareško in Boštjana Cvetiča pripravili izseke iz njihovega življenja. Obenem so na ogled postavili tudi t.i. Obeske zavedanja (lesene hišice kot obeski za ključke), ki so jih ob Svetovnem dnevu brezdomcev pripravili kot opomin na tanko mejo, ki ločuje med domom in ulico. Oba dela razstave simbolno povezuje veriga čevljev, ki jo je 10. oktobra ob dnevu brezdomcev v znak sodelovanja simbolno prerezal mariborski podžupan mag.

Zdravko Luketič, ter ročno izdelane laterne izpod rok brezdomcev kot simbol upanja na sistemsko rešitev problematike brezdomstva.

Optimizem je največji izziv za naše stoletje

Avtor: Zoran Steinbauer

Foto: Zoran Steinbauer

Pod povrhnjico sveta brbota kot v starem čajniku na razbeljeni plošči.

Zaradi lakote in podhranjenosti dnevno umre okoli osemnajst tisoč otrok. Več kot milijarda ljudi nima dostopa do neoporečne vode. Okrog tri milijarde zemljanov je brez sanitarij. Ali kdo med spremljanjem medijev še ostaja ravnodušen in optimist? Kognitivna revolucija, do katere naj bi prišlo pred sedemdeset tisoč leti, ko so človeški možgani iz nepojasnjenih vzrokov postali ustvarjalnejši, inteligentnejši in sočutnejši, se v resnici še ni zgodila; sploh ko preberemo, da je osemdeset najbogatejših zemljanov premožnejših kot vse človeštvo skupaj. Še vedno smo zabubljeni v globoke temine sebičnosti, krutosti in nevednosti ter potopljeni v številne neobvladljive silnice, ki nas premetavajo kot staro kolo na razriti makadamski stezi. In še vedno se ne znamo učiti iz napak; ne iz svojih ne iz tujih. Beremo, da je v zadnjih pet tisoč petsto letih človeštvo bojevalo petnajst tisoč vojn. Ali smo zaradi teh krvavih in nesmiselnih zgodovinskih madežev in spodrsrljavev kaj bližje miru? Vsaj za nekaj zloščenih drobirjev sreče? Vse od pradavnih časov iščejo miti, sage, religije in filozofije odgovore na naša temeljna bivanjska vprašanja in na to, kam pelje voz sveta. Dejanja še nikdar v zgodovini niso imela tako hitrega povratnega učinka. Tako pred svojimi

očmi spoznavamo, da prihodnost prinaša, kar smo ljudje posejali v preteklih obdobjih in to, kar sejemo v sedanjem. Vendar posameznik ni bil še nikoli tako pomemben. Ker je vse – največje in najmanjše – med seboj večkrat povezano in prepleteno, lahko vsaka misel premakne tehtnico usode sveta. Sami zbiramo kaplje svetlobe ali mraka. Milan Kundera je zapisal: »Edino, kar nam ostane vpričo tega neizogibnega poraza, ki se mu reče življenje, je poskus, da bi ga razumeli.« Ne verjamem, da življenjska tekma vodi v neizogibni poraz, rad pa bi jo razumel, najbrž tako kot vsi mi. Delček teh prevpraševanj in odgovorov na naša eksistenčna vprašanja sem razgrnil v kratkem romanu Tri lune, kjer se lahkovernost sooča s krutostjo in kjer brezimni iščejo svoj enakovredni prostor pod soncem ter svoj glas in ogenj.

Novi ribiški car 2015–2016

Avtor: Anita Kirbiš

Foto: Anita Kirbiš

Člani Ribiške sekcije UKC Maribor so v nedeljo, 4. septembra, tekmovali v najprestižnejšem sekcijem tekmovalstvu v športnem ribolovu. Tekma je bila zaradi slabega vremena prestavljena, kar je očitno botrovalo tudi slabši udeležbi. V konkurenci osmih najbolj zagriženih ribičev, ki so namesto na slavnostno trgatve Stare trte na Lentu že zarana odšli ob ribnik v Pivoli, je lovoriko »Ribiški car« že drugič osvojil Milan Robar. Z nasmeškom do ušes se je razveselil tega priznanja, saj bo sedaj vedno nasmejani Milan še z večjim veseljem prihajal k ribniku, bdel nad njim in stresal šale na delovnih akcijah in tekmovaljih. Milan, čestitamo! Ribiško sezono smo zaključili z »Jesenskim tekmovalstvom« konec oktobra, ko je okolica ribnika bila že v škrlatnih jesenskih barvah. Prvo mesto je osvojil Danilo Kompoš, drugo Franci Dolinšek, tretje pa novopečeni »ribiški car« Milan Robar. Prislužili so si tudi praktič-

ne nagrade. Preostali tekmovalci so dobili le potrdila o udeležbi. Prav vsi so si zaslužili malico; nenazadnje so bili ob ribniku že ob sedmih zjutraj, da so uredili prijave in izžrebali štartne številke, na preži ob vodi pa vse od osmih do poldneva. Tokrat je za nagrade in malico poskrbel sponzor. Hvala.

Ribiška hišica v Pivoliv cvetju - več kot vabljivo.

Popravek uredništva

V prejšnji številki Naše bolnišnice (leto 2015, letnik XVI, številka 3), smo na strani 46 pri receptu za kostanjevo torto napačno zapisali sestavine. Zapisano je 435 g krompirjevega pireja, moralo pa bi pisati 435 g kostanjvega pireja. Za napako se opravičujemo.

Gostilna Pri treh ribnikih

Gostilna Pri treh ribnikih, s tristoletno tradicijo in čudovito vinsko kletjo, se nahaja v prelepem okolju Mestnega parka, kjer spokojnost treh ribnikov učinkuje posebno privlačno in pomirjujoče.

Ribniška 9, Maribor | 02 23 44 170 | trije.ribniki@termemb.si | www.trijeribniki.si

Prednovoletno srečanje zaposlenih UKC Maribor

Avtor: Darja Pernek

Foto: R. G.

Sindikati v UKC Maribor že vrsto let organiziramo srečanje zaposlenih, saj menimo, da takšno druženje pomembno vpliva na dobre medsebojne odnose in krepi občutek pripadnosti zavodu. Srečanja so skrbno organizirana in so dokaz, da se znamo sindikati povezovati. Vsako leto znova si želimo, da bi naš trud podprli tudi vodje delovnih procesov s tem, da bi se pridružili svojim zaposlenim. Žal to ostaja le naša želja. Odločitev vodilnih, da se ne udeležijo tega srečanja, nam sporoča njihovo mišljenje o nas in njihovi pripadnosti zavodu, v katerem vodijo in organizirajo delovne procese. Prav zato nimajo pravice pričakovati in zahtevati pripadnosti delovni organizaciji od svojih podrejenih. Z veseljem pa se družimo drugi zaposleni.

Letošnje druženje je bilo v soboto, 5. decembra, v hotelu Habakuk. V čudovito pripravljeni dvorani Minařik smo navzoče pozdravili predsedniki sindikatov in Breda Hajnrih, predstavnica vodstva.

Darja Pernek je zbrane nagovorila z naslednjimi besedami: »Čas prehoda iz enega v drugo leto je priložnost za kratek pogled nazaj in naprej. Pri tem nam zdrav razum priporoča, da nismo pretirano zahtevni, saj je preteklost nespremenljiva, prihodnost pa v marsičem nepredvidljiva. Če za letos nismo pričakovali nekaj posebnega in smo ravnali v skladu z možnostmi ter z dobrimi in poštenimi nameni, smo lahko z iztekajočim se letom zadovoljni.« Prisotnim je zaželela, da »v sebi najdemo dovolj prijaznosti do sebe in si privoščimo čim več tistega, kar nam daje občutek zadovoljstva in sreče. Imejte radi čim več ljudi, pomagajte jim in delajte dobro, kljub temu, da je veliko ljudi sebičnih, krivičnih in

Utrinek iz zabave.

nepoštenih.«

Gotovo tudi v prihodnje ne bomo mogli ustreči vsem ljudem, lahko pa bomo z marsikom bolje shajali.

Helena Fluher je povedala: »Svet se čedalje bolj spreminja. Vrednote dobivajo umeten obraz. Prave vrednote pa kot da so nekam izpuhtele. Zato je povsod toliko nestrpnosti. Naš odnos do ljudi je postal vse bolj sebičen. Vedno bolj zaznavamo in vidimo le svoje potrebe in sledimo le svojim ciljem. In kam to pelje? Zato želim, da najdemo sami sebe, opazimo sodelavce in svoje bližnje, ker leto mineva – za nekoga hitro in mirno, za drugega spet počasi in težko, vendar za vse bo minilo in skušajmo si ga zapomniti samo po dobrih stvareh v želji, da se nam v novem prihajajočem letu uresniči veliko želja in upanja, ki ga imamo.« V imenu vodstva zavoda je spregovorila Breda Hajnrih, ki je povedala, da je za nami stresno leto, kajti potekala je preselitev Centra za transfuziologijo na začasno lokacijo, otvoritev in selitev Urgentnega centra in otvoritev Oddelka za onkologijo. Poudarila je, da so bili zaposleni pri vseh aktivnostih konstruktivni in predani svojemu delu.

Tudi letos so se zbrani družbi pridružili poklicni gasilci mesta Maribora. V njihovem imenu je zbrane pozdravil Sandi Ogrizek. Ob dobri hrani in udarnih glasbenikih skupine Musicolor je veselo druženje trajalo do zgodnjih jutranjih ur. Iskreno si želimo, da bi tako bilo skupaj z vodji delovnih procesov in še več zaposlenimi tudi v prihodnjem letu.

Predstavniki sindikatov. Darja Pernek, Helena Fluher in Sandi Ogrizek.

*Vedno imejte krila
s katerimi lahko letite višje ...
Pogum, da izberete svojo pot...
In svobodo, da živite
vsak trenutek vašega življenja s srečo!*

**VESEL BOŽIČ IN SREČNO
2016!**

*ZSSS, Sindikat zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije,
Sindikat UKC Maribor
Sindikat delavcev v zdravstveni negi, SE-UKC Maribor
FIDES, enota UKC Maribor*

Bili smo v Ljutomeru, prestolnici Prlekije

Avtorja: Aleksander Krušič, Elko Borko

Foto: Jože Pristovnik

Skupina naših članov na Glavnem trgu v Ljutomeru.

Člani Zdravniškega društva Maribor, Mediko-historične sekcije (KHS SZD) in Znanstvenega društva za zgodovino zdravstvene kulture Slovenija – Maribor so se 30. oktobra 2015 odpravili na enodnevni strokovni izlet v Ljutomer. Namen strokovnega srečanja je bil spoznati Ljutomer – središče Prlekije in se seznaniti z njegovo zgodovino, dosedanjim razvojem kraja in okolice, s pogoji, v katerih delajo zdravstveni delavci in seveda tudi z drugimi turističnimi znamenitostmi in bogastvom kraja, ki že od nekdaj slovi po pridelavi odlične vinske kapljice.

Do zadnjega sedeža napolnjen velik avtobus nas je točno ob napovedanem času odpeljal proti cilju. Vmes smo se ustavili pri Pokrajinskem muzeju Ptuj – Ormož v Ormožu, se okrepčali, nato smo se po vijugasti cesti, ki je vpeta v lepo slovensko goriško hribovje, polno vinogradov, ki so se že jesensko obarvali, odpeljali proti Ljutomeru.

V Ljutomer smo prišli ob napovedanem času in se pod vodstvom Aleša Ariha prepustili njegovim opisom turističnih znamenitosti mesta ter se preko obnovljenega Glavnega trga sprehodili do Ljutomerskega muzeja. Obnovljene fasade hiš in prenovljen trg, ki ga krasi star spomenik v spomin na kugo, spominjajo na podobna mesta, ki smo jih včasih občudovali v sosednji Avstriji. Soglasno smo ugotovili, da se je zunanja podoba Ljutomera v času od osamosvojitve pa do danes spremenila. Mesto je danes lepše in deluje urejeno ter kaže na višji življenjski nivo.

V Ljutomerskem muzeju nas je pričakal vodja muzeja Tone Rataznovnik, ki nas je seznanil z zgodovino in značilnostmi kraja ter predstavil delo v muzeju, kjer je en del namenjen dr. Karolu Grossmanu. Slišali smo kratko predstavitev tega izjemnega moža, ki je posnel prve tri kratke slovenske dokumentarne filme in je bil kljub nemškemu priimku zaveden Slovenec. Ome-

njene filme smo si tudi ogledali – nekateri smo jih videli prvič. Sledilo je predavanje Stanke Kranjc Simoneti in Elka Borka o življenju in delu Božene Grossman, hčerke Karola Grossmana, ki jo je oče ovekovečil v svojem filmu z naslovom Na domačem vrtu. Še bolj je poznana kot partizanska zdravnica dr. Vida in ustanoviteljica mariborskega otroškega oddelka.

Po ogledu drugih prostorov muzeja, zlasti tistemu delu muzeja, ki nas poučuje o zgodovini slovenskih taborov, smo zadovoljni odšli proti Ljutomerski cerkvi, kjer nas je pričakal dekan Andrej Zrim in nam obširno predstavil zgodovino cerkve ter sedanje stanje katoliške skupnosti, ki vlaga velike napore v svojo karitativno dejavnost. Z zanimanjem smo si ogledali prostore dekanije, ki so namenjeni vzgojni, pastoralni in človekoljubni dejavnosti. Tu so nas pogostili s svežim pecivom, ki so ga ta dan pripravili za razdeljevanje in z vinom ter posebno okusno 'brajdrovšnico', ki jo na svojem goriškem posestvu prideluje in neguje Andrej Zrim.

Pot nas je vodila proti Zdravstvenemu domu, kjer nas je pričakala v. d. direktorica dr. Suzana Makoter s svojimi sodelavci. Razkazala nam je prostore, v katerih deluje ta ustanova in nekatere novejši dele te izredno lepe stavbe Zdravstvenega doma v Ljutomeru. V manjši konferenčni sobi so nam nato prikazali zgodovino njihove ustanove in nas seznanili z delom ter uspehi kolektiva. Še posebej so nas zanimala vloga in izkušnje zdravstvenih delavcev pri delu in soočanju z begunsko krizo na bližnji meji. Naša članica dr. Renata Mihič Završnik je predstavila zanimiv prispevek o najpomembnejših Ljutomerskih zdravnikih. Med pogostitvijo z znanimi in okusnimi prleškimi mesnimi dobrotami ter ob pokušanju izbranih Ljutomerskih vin smo imeli čas in priložnost za dogovore o možnostih sodelovanja in sklepanje prijateljskih odnosov s kolegi, ki de-

Med predstavitvijo v Ljutomerskem muzeju.

lujejo na primarni ravni in sorazmerno daleč od našega UKC. Obisk v Zdravstvenem domu Ljutomer se je ob slovesu od dobrosrčnih gostiteljev nekoliko podaljšal, zato smo obisk svetovno znanega hipodroma in pred kratkim odprtega muzeja nekoliko skrajšali. Kljub temu smo muzej zapustili zadovoljni, saj smo se seznanili z lepoto in lastnostmi Ljutomerskega kasača – te izjemne konjske vrste.

Ves čas nas je spremljalo lepo jesensko sončno vreme, zato smo uživali med vožnjo in opazovanjem okolice ter krajev, mimo katerih smo se peljali od Ljutomera pa do Gornje Radgone in nato po dolini Ščavnice do kmečkega turizma Roškar, kjer so nam pripravili okusno kmečko večerjo, ki smo jo zalili z domačim vinom iz radgonskih gor.

V Maribor smo se vrnili pozno, vendar zadovoljni, saj je bil naš strokovni izlet poln novih spoznanj in prijetnih dogodkov.

Sprejem pred Zdravstvenim domom v Ljutomeru, ki je v ozadju na desni strani.

Pomembni Ljutomerski zdravniki

Avtor: Renata Mihič-Završnik

Ljutomer ima večstoletno zdravstveno tradicijo. O tem je poročal že Fran Kovačič v svoji monografiji o Ljutomeru in kasneje prim. Eman Pertl, ki je zgodovino zdravstvenih delavcev opisal v razpravi o Zdravstvu med Muro in Dravo s posebnim ozirom na razdobje 1850–1941.

Na podlagi teh poročil sem pripravila pregled najpomembnejših zdravstvenih delavcev, ki so delovali v Ljutomeru.

Kakor drugod so tudi v Ljutomeru najprej delovali preprosti padarji, sledili so jim ranocelniki-kirurzi, ki jih je bilo veliko tudi v tem delu Slovenije vse do konca 19. stoletja.

Najstarejši Ljutomerski zdravstveni delavec, ki ga omenja Fran Kovačič, je bil padar Vid, ki je deloval v Ljutomeru okrog leta 1575. V tem obdobju so bil padarji večinoma osebe s slovenskimi imeni.

Z letom 1842, ko je v Ljutomer prišel dr. Matija Prelog, se začne obdobje prvih pravih zdravnikov doktorjev splošne medicine. Težave dr. Matije Preloga, ki se je soočil z nasprotovanjem takratnega okrajnega kirurga Antona Rossitscha (Rožiča), so opisane v prvem prispevku.

Potem, ko je dr. Prelog avgusta pobegnil v Veržej, se je v Ljutomeru nastanil dr. Anton Magdič, ki je prišel iz Ormoža. Po letu in pol je tudi on odšel iz Ljutomera, verjetno iz podobnih razlogov kot pred njim dr. Matija Prelog. V tem času je z zdravniškim delom začel dr. Ivan Farkaš (1824–1905) doma iz bližnjih Ilijaševcev pri Križevcih, ki je medicino doštudiral v Pragi. Počiva na Ljutomerskem pokopališču in na nagrobni spomenik so takrat zapisali: »Tukaj počiva slovenski rodoljub dr. Ivan Farkaš, zdravnik in hišni posestnik«. Zapustil je veliko premoženje, ki ga je namenil za štipendije sorodnikov, ki bi

se odločili za študij medicine ali za druge slovenske študente iz križevske župnije ali Ljutomerskega okraja. Med veliko vojno je avstro-ogrsko oblast ta denarna sredstva prevzela kot vojno posojilo in tako je omenjena štipendija propadla. V naslednjih letih so v Ljutomer prihajali tudi drugi tuji zdravniki, ki pa se niso ustalili in so kmalu zapustili Ljutomer. Kot peti zdravnik, ki je leta 1875 prišel v Ljutomer, je bil dr. Jožef Spešič (1849–1915), ki je služboval v Ljutomeru do leta 1889, ko je odšel na novo delovno mesto v Središče ob Dravi. Po vrsti tujih zdravnikov se je v Ljutomeru leta 1901 ustalil dr. Karel Chloupek (1868–1913), po rodu Čeh, ki je bil naprednega mišljenja in prežet z Masarykovimi idejami. Tudi po njegovih zaslugah se je leta 1903 v Ljutomeru ustanovil »Murski Sokol« in dr. Karel Chloupek je postal starosta, pozneje pa tudi častni član Sokola. Hvaležni meščani so mu v času stare Jugoslavije pred Sokolskim domom zasadili lipo, ki so jo imenovali »Dr. Chloupkova lipa«

Za dr. Karolom Chloupkom je v Ljutomer prišel dr. Anton Heric, rojak iz bližnje Vučje vasi (1881–1927), ki je bil član edinstvene družine Heric; brat Matija je bil profesor naravoslovja in matematike v Mariboru, Alojzij (Vekoslav) je študiral pravo in padel na solunski fronti. V svojem zadnjem pismu materi, ki jo je spoštoval in imel rad, je napisal: »Ni mi bilo nikoli žal, da sem stopil med srbske prostovoljce.« Tretji brat Jožef se je posvetil teologiji in filozofiji in je postal redovnik-frančiškan. Dr. Anton Heric je imel lep, domač pristop do ljudi; bil je pravi ljudski zdravnik. V njegovem času so zelo radi prepevali vinsko pesmico.

Kdor ima glavobol, naj pije alkohol,
kdor pa je bledih lic, ozdravi ga Heric!

Nekako od leta 1926 je v Ljutomeru deloval dr. Franc Čeh (1869–1944), domačin iz Presike pri Ljutomeru, ki je že v času avstro-ogrske monarhije dosti prestal. V Ljutomeru se ni vključeval v družbena dogajanja, v spominu domačinov je ostal kot dober zdravnik.

Pred drugo svetovno vojno je v Ljutomeru deloval dr. Ciril Porekar, ki se je rodil 20. maja 1900 v učiteljski družini Antona Porekarja na Humu. Kot dijak je bil Maistrov borec, gimnazijo v Mariboru je končal leta 1920. Medicino je študiral v Gradcu

in študij zaključil 1926. Že leta 1927 ga najdemo v Ljutomeru, kjer je deloval vse do 1941, ko so ga Nemci po okupaciji izselili v Srbijo. Tam se je aktivno vključil v NOB. Po vojni je postal predstojnik rentgenološkega oddelka Zdravstvenega doma v Mariboru. Aktivno je deloval v Društvu generala Maistra in kot član Zveze borcev s tega področja napisal več prispevkov. Je oče našega upokojenega predstojnika laboratorija v SBM mag. Mladena Porekarja ter stric ginekologa Miloša Porekarja. Po vojni je med pomembnimi zdravniki potrebno omeniti dr. Bezjaka, ki je bil ustanovitelj Zdravstvenega doma v Ljutomeru in prvi specialist družinske medicine, ki je delal v Ljutomeru in njegovi okolici.

Pomnik magistru kirurgije Feliksu Ferku v Koreni

Avtorja: Aleksander Krušič, Elko Borko

Foto: Jože Pristovnik

Župan Duplek Mitja Horvat in prof. Elko Borko odkrivata spominsko obeležje. V ozadju pred kapelico upokojeni nadškof dr. Franc Kramberger, domači župnik Karel Vogrin, diakon Janez Kurnik in voditelj slovesnosti Aleš Arih.

Zdravniško društvo Maribor, Medikohistorična sekcija SZD, Znanstveno društvo za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije–Maribor, Zgodovinsko društvo Fran Kovačič in Občina Duplek so v petek, 20. novembra, v Koreni pripravili slovesnost, s katero so obeležili 100-letnico smrti mag. kirurgije Feliksa Ferka, zdravnika–kirurga, ki je deloval v naši bolnišnici od leta 1866 pa do leta 1892. Feliks Ferk se je rodil 20. novembra 1847 pri Sv. Barbari, kjer je 15. septembra 1915 umrl

v svoji hiši, ki stoji ob Kulturnem domu. Kljub temu, da je bil pomemben zdravstveni delavec v Mariboru, je bilo njegovo življenje tesno povezano z rojstnim krajem. Po svoji smrti je v svojih oporokah rojakom ter slovenskim dijakom z našega področja zapustil ogromno bogastvo.

Na pokopališču v Koreni je že leta 1906 zgradil nadgrobno kapelico in v svojih oporokah zapisal, naj se ob njegovem rojstnem dnevu, 20. novembra, v tej kapelici služi posebna maša

za blagor njegove duše. Organizatorji slovesnosti so pokojnikovo željo ob stoletnici njegove smrti izpolnili in naprosili upokojenega nadškofa dr. Franca Krambergerja, ki je s pomočjo domačega župnika Karla Vogrina in diakona Janeza Kurnika, ugodil našim prošnjam in daroval slovesno tiho mašo in med obredom v izbranih besedah opisal pokojnikove zasluge za širšo skupnost in Katoliško cerkev.

Sledila je blagoslovitev spominskega obeležja, nato pa sta župan Dupleka Mitja Horvat in prof. Elko Borko odkrila spominsko obeležje, ki so ga hvaležni občani Dupleka in ponosni sokrajani Korene posvetili temu zaslužnemu rojaku. Slovesnost je s svojim nastopom popestril mladinski zbor Osnovne šole v Koreni pod vodstvom zborovodje Krambergerja.

Po končani slovesnosti so v sodobno opremljeni dvorani Kulturnega doma v Koreni pripravili strokovni sestanek o magistru kirurgije Feliksu Ferku. Direktor UKC Maribor doc. dr. Gregor Pivec je zelo natančno opisal družino kirurgov iz Korene in življenje ter delo njihovega najpomembnejšega predstavnika magistra Feliksa Ferka. Na ta način je dopolnil njegov življenjepis, ki je bil pred kratkim objavljen v Naši bolnišnici. Prof. Elko Borko je s sodelavcema Leopoldom Mikec-Tuškom in Gregorjem Pivcem poročal o desetih oporokah, ki jih je v razdobju desetih let napisal magister kirurgije Feliks Ferk. V teh dokumentih je razdelil svoje premoženje med slovensko mladino, sorodnike, domačo cerkev in šolo. V programu so sodelovali tudi učenci Osnovne šole v Koreni, ki so predstavili svoj kraj, njihov otroški zbor pa je zpel štiri poskočne pesmi. Nato so številne in vidno zadovoljne ude-

ležence slovesnosti obdarili z ekološko pridelanimi jabolki ob dnevu slovenske hrane.

Na sprejemu, ki ga je pripravil župan občine Duplek Mitja Horvat, smo imeli priložnost, da so nas domačini seznanili še z drugimi zanimivostmi s tega lepega kraja.

Zahvale

Ob boleči izgubi očeta Antona Borovnika bi se rada zahvalila vsem, ki ste mi nesebično pomagali in stali ob strani. Zahvalila bi se rada zdravnicama Vesni Ribarič Zupanc in Maji Majal za vse njune spodbudne in tolažilne besede, kot tudi celotnemu negovalnemu timu Oddelka za hematologijo. Zahvalila bi se tudi zdravnici z velikim srcem, dr. Meti Penko, za vse, kar je storila za mojega očeta.

Hvala vsem mojim sodelavcem in sodelavkam Oddelka za nalezljive bolezni in vročinska stanja za zdravljenje, strokovno zdravstveno nego, potrpežljivost, tolažbo in upanje, ki ste ga delili z menoj. Omer in sodelavci v intenzivni negi pa imajo v mojem srcu poseben prostor. Nikoli vas ne bom pozabila!

Iskrena hvala za darovane sveče, Ireni in Barbari pa za zadnje slovo!

Irena Kotnik

Zahvala Oddelku za hematologijo

Kar precej časa sem preživela na vašem oddelku, zato bi se rada zahvalila vsem zdravnikom, ki so mi pomagali s svojo strokovnostjo in mi stali ob strani. Hvala tudi sestram, ki so bile z menoj tako potrpežljive.

Jožica Polanec

Spoštovani,

med nami je veseli december, čarobni čas, čas praznikov. Zame je tudi čas, ko sem pred letom izvedela, da sem zbolela za ne-hodgkinovim limfomom in se prepustila zdravljenju ter posledicam, ki so bile včasih res hude. V veliko pomoč in podporo ste in so mi bile bolničarke, inštrumentarke, medicinske sestre, diplomirane medicinske sestre, administratorke in zdravniki Oddelka za otorinolaringologijo in maksilofacialno kirurgijo.

Vsakemu posebej iskrena HVALA. S pogovorom ste mi vlivali moč, upanje in nov zagon. Ob tem se zavedam, da me v službi obkrožajo čudoviti ljudje. Ves čas zdravljenja ste mi stali ob strani. Ob strani mi je stala tudi moja družina, moji domači, prijatelji, mož in starši. Najbolj pa mi je ob strani stala hči, ki mi je bila v pomoč in hkrati moja motivacija. Vsekakor pa ne smem pozabiti na vse zaposlene v UKC Maribor, ki so mi bili v času zdravljenja zmeraj na voljo (ginekološke ambulate, UZ, citologija, ambulantna abdominalnega oddelka, OP kirurgija, anestezija, hematološka ambulantna in hematološki oddelek, ambulantna in UZ Oddelka za ORL in MFK, RTG in pisarne, laboratorij, patologija, CT, IPP).

Hvaležna sem vsakemu posamezniku, ki me je skozi mojo pot spremljal. Pot se je nadaljevala na Onkološkem inštitutu v Ljubljani in še ni povsem končana. Hvala tudi sindikatu delavcev v zdravstveni negi in sindikatu zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije v UKC Maribor. Zahvalila bi se še osebnim zdravnikom, sestri, laboratoriju ter patronažni službi na Teznem ter OI Ljubljana.

Vsem iz srca želim zdrave, tople, mirne in prijetne praznike v objemu svojih najdražjih in v upanju, da se kmalu vrnem med vas.

*Toplo ognjišče in smeh v očeh,
iskreno želim vam v prazničnih dneh.
Da zdravja in srečnih trenutkov nešteto,
v obilju nasulo bi novo vam leto!*

Vaša Suzana Kos, ORL in MFK, op.

Zahvala Oddelku za kožne in spolne bolezni

Vesela sem, da sem spoznala tako prijazne, odgovorne in usposobljene zdravnike, medicinske sestre in vso strokovno osebje, ki dela na tem oddelku. Hvala vam za vse, kar ste naredili zame in vse, kar še sledi.

Marija Hriberšek

Zahvala

Oktober 2015 sem bila sprejeta na Oddelek za ortopedijo zaradi posega na kolenu. Operativni poseg, po katerem bi lahko še isti dan zapustila bolnišnico, se je zaradi pooperativnih zdravstvenih težav prevesil v štiridnevno bolnišnično hospitalizacijo. Med tem časom sem spoznala veliko srčnih ljudi. Zahvaljujem se vsem, ki so mi v dneh hospitalizacije izkazali resnično toplino in skrbnost ter mi v trenutkih moje slabosti nudili strokovno pomoč in podporo. Hvala za zavzetost pri svojem delu vsem medicinskim sestram in zdravstvenemu osebju Oddelka za ortopedijo.

Predvsem bi želela pohvaliti kirurga Matevža Kuhto za izveden poseg, spremljanje mojega zdravstvenega stanja in optimistične besede ter fizioterapevta Tomaža Pekovška za vso moralno in fizično podporo ter potrpežljivost in vztrajnost v času hospitalizacije ter za vse nasvete, pozitivno energijo in spremstvo pri izvajanju fizikalne terapije. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala,

Anja

Zahvala

Moja iskrena zahvala je namenjena sodelavkam in sodelavcem Oddelka za kardiologijo in angiologijo, ki so mi v letu 2015, ki je bilo zame zelo težko, nesebično stali ob strani.

Najprej se je meseca marca moje življenje obrnilo na glavo. Pri možu Darku so na krvodajalski akciji slučajno ugotovili, da z njegovim srcem nekaj ni v redu. Po hitri diagnostiki naših kardiologov je bila ugotovljena srčna napaka, ki bi lahko bila usodna za njegovo življenje. Tako je bila na konziliju sprejeta odločitev, ki je bila zanj najboljša – to je implantacija defibrilatorja. Julija je tako dobil defibrilator in spet sem lažje zadihala.

Prav tako se je meseca marca zdravstveno stanje moje mame Danice Fanedl po uspešni operaciji januarja 2014 nenadoma poslabšalo. Bolezen se je ponovila, žal v hujši obliki, tako da je večkrat potrebovala hospitalizacijo. Bila je deležna skrbne nege vas, mojih sodelavk in sodelavcev. Poskrbeli ste za lajšanje bolečin, ki so bile prej neznosne, in da je zadnje dni svojega življenja preživela mirno. Ne bom vas naštevala, saj gre zahvala vsem. Žal se je življenjska pot moje mame končala, vendar sem vam hvaležna, da ni trpela bolečin in je mirno zaspala.

Še enkrat iskrena hvala za vse, kar ste storili za mojo mamo in moža v času njunega zdravljenja. Lepo je vedeti, da imaš ob sebi takšne sodelavce, ki ti v takšnih težkih trenutkih stojijo ob strani, saj ti vsaka beseda tolažbe in opora veliko pomenita.

Ponosna sem, da sem del takšnega kolektiva in želim, da kljub preveliki obremenjenosti in obilici dela, ki ga imate vsak dan znova in znova, ostanete takšni kot ste – NAJBOLJŠI.

Marija Železnik

Zahvala Kliniki za kirurgijo

Cenjeni ekipi zdravnikov in osebju klinike za kirurgijo se iskreno zahvaljujem za izvrstno strokovno pomoč in zdravljenje ter nego in oskrbo.

S spoštovanjem,

Hvaležna pacientka Leban Milena

Zahvala

V času, ko se v zdravstvu in o zdravstvu mnogo govori in piše, predvsem slabega, se s svojo sestro v skromni hvaležnosti, z velikim spoštovanjem in iskrenostjo najlepše zahvaljujema za skrb, ki ste jo namenili najinemu očetu Francu Lorberju. Vsem na Oddelku za hematologijo in hematološko onkologijo UKC Maribor iskrena hvala. Posebej bi se želeli zahvaliti zdravnici Maji Majal in medicinski sestri Metki Ražman.

S spoštovanjem,

Kristina Stepančič in Tatjana Zagernik

Duhovna oskrba v UKC Maribor

Katoliška cerkev ima kapelo Antona Martina Slomška v zgradbi Oddelka za ORL in očne bolezni, in sicer v kleti 2. Dostop do kapele je iz smeri drugih oddelkov možen po podzemnem hodniku. Sveta maša je vsak dan od 19.24 do 19.54, kar pacientom omogoča vrnitev na oddelek do 20. ure. Duhovnik je dosegljiv na telefonski številki 031 467846.

- Sveta spoved je pred sveto mašo ali po njej in po dogovoru.
- Obisk duhovnika, ki ga lahko pokličete ob vsakem času, honorira UKC Maribor.
- Verski tisk bolnikom poklanja Slovenska Cerkev.
- Evangeličanska cerkev ima sedež na Trubarjevi ulici 1 v Mariboru. Dosegljivi so na številki 02 250 21 60.
- Srbska pravoslavna cerkev ima sedež na Tržaški cesti 13 v Mariboru. Dosegljivi so na telefonski številki 031 774-394.
- Islamska skupnost v Sloveniji ima v Mariboru sedež na Zagrebški 47. Dosegljivi so na telefonski številki 031 838-548.

Šale

Zdravniki se pogovarjajo.

Prvi reče: »Najlažje je operirati računovodje. Odpreš jih in vse v njih je oštevilčeno.«

Drugi pravi: »Jaz pa mislim, da je najlažje operirati knjižničarje. Odpreš jih in vse v njih je v abecednem vrstnem redu.«

Oglasi se tretji: »Jaz pa rad operiram električarje. Odpreš jih in vse v njih je označeno z barvami.«

Četrti doda: »Jaz rad operiram odvetnike. So brez srca, brez hrbtenice in brez jajc.«

Peti kirurg pa pravi: »Meni so všeč inženirji, ker vedno razumejo, če ti na koncu ostane nekaj delov viška.«

* * *

»Za vašo previsoko telesno težo vam priporočam gimnastiko,« pravi dohtar Petri.

»Mislite sklece, trebušnjake in podobne vaje?«

»Ne, ne, dovolj bo, če boste odkimali z glavo, ko vam bodo ponudili hrano.«

* * *

Zdravnik: »Gospa, zmotili ste se, potrkali ste na napačna vrata. Moja naloga je, da zdravim živali in ne ljudi, kaj šele ženski spol.«

Gospa: »Zmotila?!?! Poglejte, ko se zjutraj zbudim sem skušana kot kokoš, na poti v službo visim na avtobusu kot opica na veji, v firmi delam kot mula, zvečer me mož ogovarja z mucko, zjutraj pa kriči name naj se krava dvignem. Sem torej res zgrešila zdravnika?!?!«

* * *

Jure potoži svojemu prijatelju o zdravstvenih težavah.

»Zdravnik je ugotovil, da imam kislino v želodcu, vodo v kolenu in sladkor v krvi.«

Prijatelj izstreli malce za šalo: »Pa Jurček moj, ti sploh nisi človek, ti si ena navadna limonada.«

Pravopisni kotichek

Ali se prav piše Božič ali božič? Ali naj napišem Novo leto ali novo leto? Kaj pa silvestrovo? Ali ni morda Silvestrovo? To so vprašanja, ki se porajajo marsikomu, ki se je v teh prazničnih dneh lotil pisanja voščil.

Če prelistamo časopise, pogledamo reklamne oglase ali pobrskamo po spletu, ugotovimo, da na tem področju vlada velika zmeda.

Seveda Slovenski pravopis natančno določa pravila, ki pravijo, da se prazniki pišejo z malo začetnico. Izjema sta le Prešernov dan ter Marijino vnebovzetje, ker gre v obeh primerih za izpeljavo iz osebnega imena. Vse ostalo pa je z malo začetnico. Tudi božič in novo leto!

Nekaj nejasnosti v povezavi z začetnico povzročajo tudi trije dobri možje. Zanje pravopis pravi: Miklavž, dedek Mraz (dedek kot vsak dedek in Mraz, ker je to njegovo ime) in Božiček.

Zakaj potemtakem toliko zmede? Najbrž zato, ker imajo ti decembrski prazniki za marsikoga simbolno vrednost. V takem primeru je še dopustno, če je z veliko začetnico zapisan božič, nikakor pa, če je z veliko zapisano tudi novo leto.

Pripravila: Urška Antonič

Vir: Slovenski pravopis (2001), Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

Napovednik dogodkov

NAZIV SREČANJA	DATUM SREČANJA	LOKACIJA SREČANJA	INFORMACIJE/ PRIJAVE
Obravnava zdrave nosečnice v ginekološki dispanzerski ambulanti	22. 1. 2016	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
XXIV. srečanje pediatrov in XI. srečanje medicinskih sester v pediatriji	8. – 9. 4. 2016	Hotel Habakuk	www.ukc-mb.si

Iz kuhinje

Tatarski biftek

Sestavine:

- 40 dag goveje pljučne pečenke
- sol
- poper
- zmleta kumina
- malo rdeče paprike
- drobljeni sardelni file
- nastrgana šalotka
- drobno nasekljane kapre
- žlička gorčice
- žlička majoneze
- žlička zmehčanega masla
- peteršilj
- pekoč feferon
- rumenjak

Originalen recept za tatarski biftek je zelo skromen z začimbami, saj prihaja od Tatarov. Pravi biftek je narejen iz uležanega konjskega mesa, vi pa ga pripravite iz dobro uležane goveje pljučne pečenke.

Meso na deski nastrgate in mu pri tem odstranite žilice. Dodate mu sol, poper, malo zmlete kumine, malo rdeče paprike, zdrobljeni sardelni file, na strgalniku nastrgano šalotko, drobno nasekljane kapre, žličko gorčice, majoneze in zmehčanega masla, peteršilj in rumenjak. Vse to z rokami dobro premešate.

Postrezite okrašenega z maslenimi rožami in sveže pečenimi kruhki ali toastom. Lahko pa sestavine zmešate brez rumenjaka in ga šele na koncu vložite v sredino zrezka ter ga okrasite s peteršiljem.

Sadni kruh

Sestavine:

- 200 g suhih hrušk
- 125 ml vode
- 250 g suhih fig
- 200 g izkoščičenih suhih sliv
- 120 g rozin
- 120 g sultanin
- 120 g suhih brusnic
- 120 g sladkorja
- 1 žlička mletega cimeta
- 1 žlička mletih klinčkov
- 1 žlička naribane pomarančne lupinice
- 2 dcl ruma
- 125 g lešnikov
- 125 g orehov

Testo:

- 250 g ržene moke
- 500 g gladke bele moke
- 20 g svežega kvasa
- 1 žlica sladkorja
- 3 dcl mlačne vode
- 0,5 žličke soli

Suhe hruške stresemo v kozico, zalijemo z vodo, pokrijemo in kuhamo na zmerni temperaturi 25 minut, da se zmehčajo. Nato jih odcedimo in ohladimo.

Odcejene hruške, slive in fige zrežemo na manjše koščke. Orehe in polovico lešnikov grobo sesekljamo. Rozine, sultanine in brusnice operemo in odcedimo. V skledi zmešamo koščke suhega sadja, rozine, sultanine, brusnice, sladkor, cimet, klinčke, pomarančno lupinico in rum. Pustimo, da zmes nekaj časa stoji, da se sadje dobro prepoji.

Obe moki presejemo v skledo in na sredini naredimo jamico. V jamičo nadrobimo kvas in ga zmešamo z žlico sladkorja, moke in mlačno vodo. Po moki okoli jamice potrosimo sol. Skledo pokrijemo in pustimo, da kvas vzhaja 15 minut.

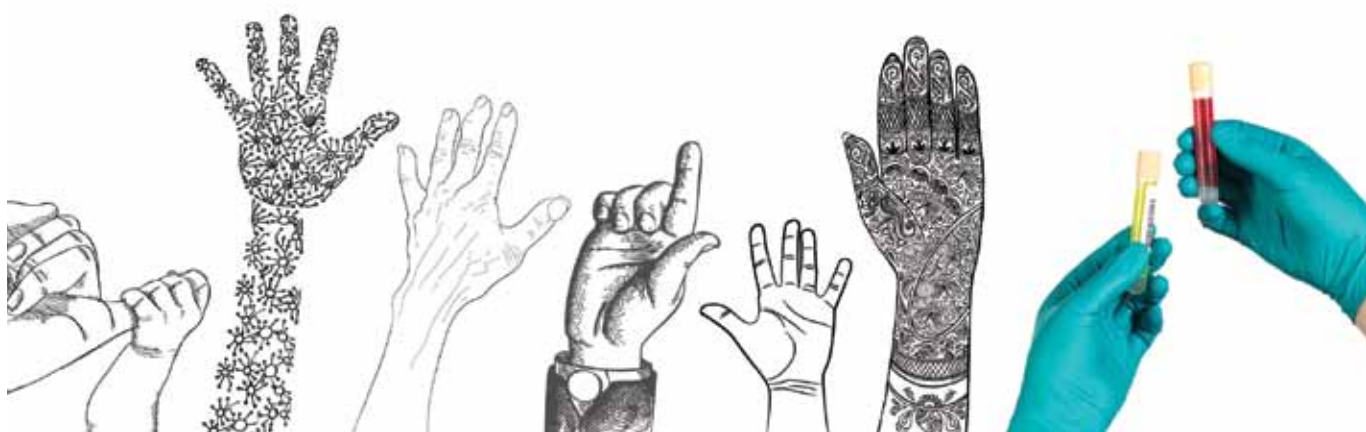
Po 15 minutah kvas pomešamo z moko in iz vseh sestavin zamesimo gladko in voljno testo. Ugneteno testo oblikujemo v hlebček, ki ga položimo v pomokano skledo. Skledo pokrijemo in testo na toplem mestu vzhajamo približno 1 uro.

Vzhajano testo na pomokani delovni površini hitro pregnetemo, dodamo sadje (po potrebi ga odcedimo), vse lešnike in orehe ter vse skupaj še enkrat dobro pregnetemo. Oblikujemo v hlebček in pustimo počivati še pol ure.

Pečico segrejemo na 180 stopinj. Iz testa oblikujemo poljubno velike hlebčke, ki jih zložimo na rahlo pomokan pekač. Hlebčke pečemo v ogreti pečici približno 1 uro.

Pečene hlebčke vzamemo iz pečice in povsem ohladimo, preden kruh postrežemo.

Ljudje smo različni. Naše bolezni tudi.

Zato smo predani odkrivanju in razvoju posamezniku prilagojenih zdravil in diagnostičnih testov, ki pomagajo ljudem živeti bolje in dlje.

*Novo leto je čas,
ko v odsevu misli drsijo slike preteklega časa.*

*Pa se je treba samo obrniti in pred nami se odpre
mavrični sijaj prihodnosti!*

Srečno v letu 2016!